

№12 (324) 23-31 наурыз 2015 жыл

Абай аудандық қоғамдық-саяси апталық газеті
(Газет 2006 жылдан шығады)

Бағасы келісімді

Сайлау - 2015

ҚР ПРЕЗИДЕНТІ САЙЛАУЫН ТМД-дан 300-ден АСТАМ БАЙҚАУШЫ БАҚЫЛАЙДЫ

АСТАНА. ҚазАқпарат - ҚР Президенті сайлауын ТМД-дан 300-ден астам байқаушы бақылайды. Бұл туралы бүгін ҚР Орталық сайлау комиссиясында өткен брифингте ТМД байқаушылары миссиясы штабының жетекшісі Евгений Слобода мәлім етті.

«Осы сәттен бастап ТМД байқаушылары миссиясы 26 сәуірде өтетін сайлауға мониторинг жүргізуге кірісті деп есептей берініздер, шақырту алған сәттен бастап біз ТМД-дан байқаушылар миссиясын жасақтауға кірістік. Біз ТМД-ға қатысушы мем-

лекеттерге комиссия құрамына өз өкілдерін жіберу туралы өтініш-хат жолдадық. Сонымен қатар ТМД-ның Парламентарлық Ассамблеясына, Ресей мен Беларусьтың парламенттік жиналысына ТМД миссиясы құрамында өз байқаушыларын жіберу туралы өтініш жасадық», - деді ол.

Е.Слободаның атап өтуінше, қазіргі уақытта ТМД мемлекеттерінен байқаушы ретінде аккредиттеуге жіберуге 200-ге жуық құжат дайын. Бүгінде Түркіменстан,

Тәжікстан, Өзбекстан, Ресей, Беларусь елдерінің өкілдері Қазақстандағы президенттік сайлауға байқаушы ре-

тінде қатысуға ниетті екендігін білдірген. Жалпы, ТМД-ға мүше барлық мемлекеттен байқаушы келемек. «Біз мониторинг кезеңінде бірқатар өңірлерде болып, кандидаттардың сайлауалды штабының жұмысымен таныспақпыз. Алдын ала мәліметтерімізге сәйкес, Қазақстанның барлық өңірлері байқаумен қамтылатын болады. Біз ТМД байқаушылары миссиясынан 300-ден астам өкіл болатындығын жоспарлаудамыз», - деді штаб жетекшісі.

Автор: Марлан Жиёмбай, Қазақпарат.

Елбасы Жолдауы – абайлықтар қолдауында

«Басшысы жақсы ел озады» - дейді дана халқымыз. Осы нақылдың ақиқаттылығына Тәуелсіздігіміздің осы кезеңіне дейінгі жүріп өткен жолдарымызға қарап айқын көз жеткіземіз. Олай дейтінім, ел егемендігіне небары 24 жыл болса да байтақ Отанымызды мүлдем танымастай етіп өзгерту бұрын сонды халқымызда болмаған құбылыс.

ЖАҢА КӨКЖИЕКТЕРГЕ ЖОЛ АШАДЫ

Бүгінде Елбасы Н.Ә.Назарбаев мемлекеттің ішкі және сыртқы саясатын мығым ұстап келеді. Оның бастамасымен қолға алынған түрлі бағдарламалардың жемісті нәтижесінде еліміз қиын кезеңнен аман-есен өтті.

Жылдағы дәстүр бойынша өткен жылдың соңында «Нұрлы жол - болашаққа бастар жол» атты жаңа Жолдауын халыққа арнады. Бұл Елбасының жұртшылыққа арнаған 19-шы Жолдауы. Бұл саяси құжатта 7 негізгі бағыт қамтылған. Атап айтқанда: көліктік-логистикалық инфрақұрылымдарды дамыту, индустриалық инфрақұрылымдарды жетілдіріп, энергетикалық инфрақұрылымдарды дамыту, тұрғын үй, ауыз су және жылумен қамту, әлеуметтік инфрақұрылымдар басымдыққа ие болды. Мектептер мен балабақша жетіспеушілігін жою, шағын және орта бизнесті қолдау да айтылды. Бұл бағыттарды жүзеге асыруда халқымыздың да қайраттылық танытуы қажет.

Бұл Жолдаудың басты ерекшелігі - жолдарды жөндеу мен жаңадан магистральдар салудың бірінші кезекте тұруы. Ал жолы жақсы елдің экономикасының да дамуы қарқынды болары анық.

Елбасы бір жылға ғана жоспар құрып келген емес. Тәуелсіздік алған жылдардан бері «Қазақстан -2030» даму стратегиясы, ал кейінірек «Қазақстан -2050» атты көпжылдық және мақсатты бағдарлама әзірлеп ұсынды. Мұндағы басты мүдде - әлемнің дамыған 30 елінің қатарына қосылу.

Көптеген алпауыт елдерде орын алып жатқан дағдарыс біздің елге де келуі мүмкін еді. «Қайда, Елбасының саяси құжаттары, мемлекеттік бағдарламалы оған қарсы тұру мүмкіндігін арттырды. Бұл бір жағынан ортақ Отанымыздағы ынтымақ пен бірліктің де жемісі екені сөзсіз.

Биылғы жылы тойланғалы отырған атаулы күндердің ішінде «Ұлы Абайға 170 жыл» мерекесінің ауданымыз үшін орны бөлек. Осы орайда іргелі шараны лайықты қарсы алуға біздің мектеп ұжымы да бел-

сене қатысып, іс-шаралар жоспарын құрып отырмыз. Абай атамызға деген құрметті жас ұрпақтар бойына сіңіруге ат салысатын боламыз.

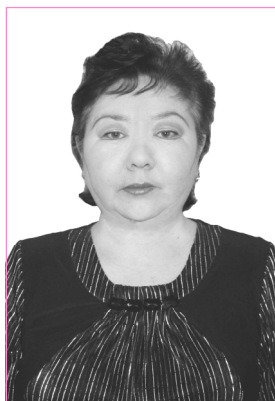
Архат ауылы батырлар ауылы болғандықтан «Ұлы Жеңіске -70 жыл» тақырыбымен Совет Одағының Батырлары З.Белібаев, С.Бекбосынов, батыр қыз Баян Байғожина туралы деректер жинақталып, жаңартылып, мектеп музейіне ұсынылып, стенділер әзірленуде. Бұл да соғыс ардагерлеріне деген құрметіміздің белгісі.

«Ұлым дейтін ел болмаса, елім дейтін ұл болмайтыны» анық. Әлемдегі болып жатқан түрлі шиеленісті жағдайларға байланысты, сайлауды биылғы жылы өткізуді өз басым мәслихат депутаты ретінде қолдаймын. Өйткені, елі үшін, қазақтың бағы үшін туған ердің ісін құптау баршамыздың борышымыз.

Байбұлан ТІЛЕУБАЙ,
Абай аудандық мәслихаттың депутаты,
«С.Бекбосынов атындағы орта мектебі» КММ директоры

«НҰРЛЫ ЖОЛ» - Болашаққа бастар жол

Біз Жалпыұлттық идеямыз — Мәңгілік Елді басты бағдар етіп, тәуелсіздігіміздің даму даңғылын Нұрлы Жолға айналдырдық. Қажырлы еңбекті қажет ететін, келешегі кемел Нұрлы жолда бірлігімізді бекемдеп, аянбай тер төгуіміз керек. Мәңгілік Ел — елдің біріктіруші күші, ешқашан таусылмас қуат көзі. Ол «Қазақстан — 2050» стратегиясының ғана емес, ХХІ ғасырдағы Қазақстан мемлекетінің мызғымас идеялық тұғыры! Жаңа Қазақстандық Патриотизм дегеніміздің өзі — Мәңгілік Ел! Ол — барша Қазақстан қоғамының осындай ұлы құндылығы. Осыдан 13 ғасыр бұрын Тоныкөк абыз «Түркі жұртының мұраты — Мәңгілік Ел» деп өсиет қалдырған. Бұл біздің жалпыұлттық идеямыз мемлекеттігіміздің тамыры сияқты көне тарихтан бастау алатынын көрсетеді. Жалпыұлттық идеяны өміршең ететін — Елдің бірлігі. Ауызбіршілік қашқан, алауыздық тасқан жерде ешқашан да жалпыұлттық идеялар жүзеге асқан емес. Қазақстанның шыққан шыңы мен бағындырған биіктерінің ең басты себебі — бірлік, берекесі. Біз тұрақтылықты бағалай білгеніміздің арқасында бүгінгі табыстарға жеттік. Ешкімді кемсітпей, ешкімнің тілі мен ділін мансұқтамай, барлық азаматтарға тең мүмкіндік беру арқылы тұрақтылықты нығайтып келеміз. Біздің кейінгі ұрпаққа аманаттар ең басты байлығымыз — Ел бірлігі болуы керек. Осынау жалпыұлттық құндылықты біз, кітапханашылар әрбір оқырманның бойына сіңіре білуге тиіспіз. Биылғы жылы Қазақ хандығының 550 жылдығын, Қазақстан халқы Ассамблеясы мен Конституциямыздың 20 жылдығын, Ұлы Жеңістің 70 жылдығын, Ұлы ақын Абай атамыздың 170 жылдығын атап өтеміз. Осы орайда біздің мекеме қызметкерлері атаулы күндерді басты бағытқа алып оқырмандармен іс шаралар жүргізуді қолға алуда. Нұрлы жолдағы сапарымыз сәтті, болашағымыз жарқын болсын! Баршаңызға «Нұрлы жол» Жолдауын жүзеге асыруда табыс тілеймін!

Гүлишат Баймағамбетова
Абай аудандық М.Әуезов атындағы орталық кітапхана әдіскері

Бүгінгі нөмірде:

Ертеңге таңдау жасау өз қолымызда!

4 бет

Тарихы терең Қазағым

8 бет

Туған жер төрін әнге бөледі

7 бет

Абай театры Абай ауданында

6-7 бет

ПЕРЕЧЕНЬ МЕСТ ДЛЯ РАЗМЕЩЕНИЯ
АГИТАЦИОННЫХ
ПЕЧАТНЫХ МАТЕРИАЛОВ

№ п/п	Наименование населенного пункта	Места для размещения агитационных материалов
Абайский район		
1	Караульский сельский округ	с.Караул, площадь «Ага султан», (улица Мухаметханова)
2	Кенгирбай бийский сельский округ	с.Кенгирбай би, возле здания коммунального государственного учреждения «Средняя школа имени Шакарима»
3	Кокбайский сельский округ	с.Кокбай, возле здания сельского дома культуры
4	Кундыздинский сельский округ	с.Кундызды, возле здания сельского клуба
5	Архатский сельский округ	с.Архат, возле здания сельского клуба
6	населенный пункт Орда	населенный пункт Орда, возле здания коммунального государственного учреждения «Основная средняя школа имени Мамай»
6	Каскабулакский сельский округ	с.Каскабулак, возле здания сельского дома культуры
7	Саржалский сельский округ	с.Саржал, возле здания сельского дома культуры
8	Токтамысский сельский округ	с.Токтамыс, возле здания сельского клуба
9	Медеуский сельский округ	с.Медеу, возле здания коммунального государственного учреждения «Медеуская средняя школа»

Территориальная избирательная комиссия

ҮГІТТІК БАСПА МАТЕРИАЛДАРЫН
ОРНАЛАСТЫРУ
ҮШІН ОРЫНДАР ТІЗБЕСІ

№ р/с	Елді-мекен атауы	Үгіттік баспа материалдарын орналастыратын орындар
Абай ауданы		
1	Қарауыл ауылдық округі	Қарауыл ауылы, «Аға сұлтан» алаңы, (Мұхаметханов көшесі)
2	Кенгірбай би ауылдық округі	Кенгірбай би ауылы, «Шәкерім атындағы орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі ғимаратының жанында
3	Көкбай ауылдық округі	Көкбай ауылы, ауылдық мәдениет үйі ғимаратының жанында
4	Құндызды ауылдық округі	Құндызды ауылы, ауылдық клуб ғимаратының жанында
5	Архат ауылдық округі	Архат ауылы, ауылдық клуб ғимаратының жанында
6	Орда елді мекені	Орда елді мекені, «Мамай атындағы негізгі орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі ғимаратының жанында
6	Қаскабұлақ ауылдық округі	Қаскабұлақ ауылы, ауылдық мәдениет үйі ғимаратының жанында
7	Саржал ауылдық округі	Саржал ауылы, ауылдық мәдениет үйі ғимаратының жанында
8	Токтамыс ауылдық округі	Токтамыс ауылы, ауылдық клуб ғимаратының жанында
9	Медеу ауылдық округі	Медеу ауылы, «Медеу орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі ғимаратының жанында

Аумақтық сайлау комиссиясы

ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫ АБАЙ АУДАНЫ
БОЙЫНША САЙЛАУ ӨТКІЗУ КЕЗЕҢІНДЕ
КАНДИДАТТАРДЫҢ САЙЛАУШЫЛАРМЕН
КЕЗДЕСУІ ӨТКІЗІЛЕТІН
ҮЙ-ЖАЙЛАРДЫҢ ТІЗІМІ

№	Атауы
1.	ШЖҚ «Риза» КМҚК мәжіліс залы, Қарауыл ауылы, Бекбосынов көшесі 42
2	«Шәкерім атындағы орта мектеп» КММ, Кенгірбай би ауылы
3	Мәдениет үйі, Көкбай ауылы
4	Ауылдық клуб, Құндызды ауылы
5	Мәдениет үйі, Қаскабұлақ ауылы
6	Ауылдық клуб, Архат ауылы
7	«Мамай атындағы негізгі орта мектебі» КММ, Орда елді мекені
8	Ауылдық клуб, Саржал ауылы
9	Ауылдық клуб, Токтамыс ауылы
10	Ауылдық клуб, Медеу ауылы

Аумақтық сайлау комиссиясы

ЖӘРМЕҢКЕДЕ
АРЗАН ӨНІМДЕР

лық жәрменкесі болып өтті. Жәрмеңкеде 8,1 тонна ет, 700 кг басқа да ауылшаруашылық өнімдері базар бағасынан төмен бағада саудаланды.

Өмірбек Бекбаев
Абай аудандық кәсіпкерлік және ауылшаруашылығы бөлімінің бас маманы

Азық түлік бағасын тұрақтандыру және қазақстандық өнімді қолдау мақсатында 28 наурыз күні Семей қаласы «Сары» базарында Абай ауданының ауыл шаруашы-

ЖАҢАДАН ҚОСЫЛҒАН ҚЫЗМЕТТЕР

Қазіргі таңда Халыққа қызмет көрсету орталығының атқаратын қызметі көбеюде.

Наурыз айынан бастап «Елді мекендер аумағындағы жер учаскесін тіркеу және рәсімдеу» жергілікті Халыққа қызмет көрсету орталығы арқылы қабылдануда.Жер

теліміне жеке меншік құқығын алуға ниет білдірген жеке тұлға немесе заңды тұлға жер телімі орналасқан жердегі жергілікті атқарушы органға өтініш береді. Өтініште көрсетілуі тиіс – жер телімінің пайдалану мақсаты, оның болжанған мөлшері, орналасқан жері, сұралып отырған

пайдалану құқығы. Өтінішке салынатын объектінің орналасатын жерінің сызбасы болу керек. ХҚКО-ға өтініш берген сәттен бастап 25 жұмыс күн. Жер телімін нысан салу үшін алу керек болатын болса онда жер телімін алдын ала таңдап алады.

Мобильдік ХҚКО-лар Зейнатақы төлеу жөніндегі мемлекеттік орталық қызметтерін көрсетуді бастады

Абай аудандық Халыққа қызмет көрсету орталықтарының жанынан құрылған Мобильдік ХҚКО шалғай ауылдардағы тұрғындарға қолайлы болды. Мобильдік ХҚКО алдын ала жасалған кестемен шалғай орналасқан елді мекендерге шығады және қызметтердің негізгі түрлерін көрсетеді. Егер бұрын мобильдік ХҚКО-лар халыққа қызмет көрсету орталықтарының ғана қызметтерін көрсетсе наурыз айының 16-нан бастап Зейнатақы төлеу жөніндегі мемлекеттік орталық (ЗТМО) қызметтерін ала алатын болды. Абай аудандық Халыққа Қызмет Көрсету Орталығы қызметкерлерімен

бірге Абай аудандық Зейнатақы Төлеу жөнінде Мемлекеттік Орталық бөлімшесінің қызметкерлері сапарға шығуда.

ЗТМО қызметкерлері халыққа барынша маңызды әлеуметтік қызметтерді көрсететіндігін атап өтуде, атап айтсақ олардың ішінде жәрдемақылар, зейнетақы төлемдерін тағайындау бар.

Әсия Нұрғалиева
«ХҚКО» РМК ШҚО бойынша филиалы Абай аудандық бөлімінің инспекторы

Халыққа қызмет көрсету орталығы Абай аудандық бөлімінің «Мобильдік ХҚКО» тобының 2015 жылдың II тоқсанында ауылдарға шығу кестесі.

Р/с	Шалғайдағы елді мекендердің атауы	Қызмет көрсетуге шығу күні	Азаматтардың қабылдау орны	Азаматтарды қабылдау уақыты	Әкімшіліктің жауапты қызметкерінің Т.Ә.А.	ХҚКО-ның жауапты қызметкерлерінің Т.Ә.А.
1	Көкбай а.о	06.04.2015 21.04.2015 12.05.2015 26.05.2015 09.06.2015 23.06.2015	әкімшілік Шәкәрім 1	09:30-12:30	Ақшолақ Г.	Бөлім басшысы: Сағатұлы Танат инспекторлар: Төлеутаев Ринат Айбекұлы, Смағұлова Айнұр Мейрамбек-қызы
2	Құндызды а.о	07.04.2015 21.04.2015 12.05.2015 26.05.2015 09.06.2015 23.06.2015	әкімшілік Абенов 7	14:30-17:30	Омарханов А.	
3	Токтамыс а.о	08.04.2015 22.04.2015 13.05.2015 27.05.2015 10.06.2015 24.06.2015	әкімшілік Мұхтар 12	10:00-13:00	Боранбайұлы С.	
4	Медеу а.о	08.04.2015 22.04.2015 13.05.2015 27.05.2015 10.06.2015 24.06.2015	әкімшілік Е.Әділбаев 17	15:00-17:30	Темірбекұлы Қ	
5	Архат а.о	09.04.2015 23.04.2015 14.05.2015 28.05.2015 11.06.2015 25.06.2015	әкімшілік З.Белібаев 2	10:00-12:30	Тайтөлеу Қ.	
6	Қаскабұлақ а.о	10.04.2015 23.04.2015 14.05.2015 28.05.2015 11.06.2015 25.06.2015	әкімшілік Әуезов 5	14:30-17:00	Бағдаулетқызы Ш.	
7	Саржал а.о	13.04.2015 24.04.2015 15.05.2015 29.05.2015 12.06.2015 26.06.2015	әкімшілік Жакина 5	10:00-12:30	Аскаров Ж.	

Ринат ТӨЛЕУТАЕВ
«Халыққа қызмет көрсету орталығы» РМК ШҚО бойынша филиалы
Абай аудандық бөлімінің инспекторы

Хабарландыру

- 1.«Шығыс Қазақстан облысы Абай ауданының мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі» мемлекеттік мекемесі мен «Шығыс Қазақстан облысы Абай ауданының спорт және денешынықтыру бөлімі» мемлекеттік мекемесінің бірігуіне байланысты;
 - 2.«Шығыс Қазақстан облысы Абай ауданының қаржы бөлімі» мемлекеттік мекемесі мен «Шығыс Қазақстан облысы Абай ауданының экономика және бюджеттік жоспарлау бөлімі» мемлекеттік мекемесінің бірігуіне байланысты;
 3. «Шығыс Қазақстан облысы Абай ауданының сәулет, қала құрылысы және құрылыс бөлімі» мемлекеттік мекемесі мен «Шығыс Қазақстан облысы Абай ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушы көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» мемлекеттік мекемесінің бірігуіне байланысты ;
 - 4.«Шығыс Қазақстан облысы Абай ауданының кәсіпкерлік, ауылшаруашылығы және ветеринария бөлімі» мемлекеттік мекемесінен «Шығыс Қазақстан облысы Абай ауданының ветеринария бөлімі» мемлекеттік мекемесінің бөлініп шығуына байланысты;
 - 5.«Шығыс Қазақстан облысы Абай ауданының кәсіпкерлік, ауылшаруашылығы және ветеринария бөлімі» мемлекеттік мекемесінен Шығыс Қазақстан облысы Абай ауданының кәсіпкерлік және ауылшаруашылығы бөлімі» мемлекеттік мекемесінің бөлініп шығуына байланысты бөлімдер өз қызметін тоқтатады.
- Бөлімдердің қызметіне байланысты туындайтын арыз-шағымдар бір ай мөлшерінде қабылданады.

Ынтымақ пен жасампаздық дәуірі!
Біздің ортақ жеңісіміз! Біздің таңдауымыз!

Шығыс Қазақстан облысы

Ынтымақ пен жасампаздық дәуірі

1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015

Тәуелсіздік жылдары экономикасы дамыған, халықаралық қауымдастықта беделді әлеуметтік бағыттағы, табысты мемлекет құрылды.

Қазақстан өлем елдері ішінде алғашқылардың бірі болып ядролық қарудан ерікті түрде бас тартты және өз аумағындағы қасіретті Семей ядролық полигонын жапты.

Қазақстан посткеңестік елдердің ішінде алғашқылардың бірі болып шекарасына делимитация және демаркация жүргізді, әлем мемлекеттерінің көпшілігі бұны әлі күнге дейін жасай алмай отыр.

Мемлекет басшысы Н.Ә.Назарбаевтың бастамасымен қоғамдық тұрақтылық пен ұлтаралық келісімді нығайту мақсатында Қазақстан халқы Ассамблеясы құрылды. Барлық этностар мен діндердің өкілдері ынтымақ пен келісімде өмір сүруде!

Қазақстан ТМД және Шығыс Еуропа елдері ішінде шетел инвестицияларын тарту бойынша көшбасшы мемлекетке айналды. Әлеуметтік және зейнетақы сапаларында маңызды реформалар жүзеге асырылды.

Тәуелсіздік жылдары ішінде ел астанасы Астана қаласына көшірілді, бұл жалпы Қазақстанның экономикалық дамуының катализаторына, еліміздің гүлденуінің символына айналды!

Қазақстанның сыртқы саясаты мемлекетіміздің егемендігі мен тәуелсіздігіне халықаралық көпшілік алуына қол жеткізуге бағытталды. 120-дан астам ел Қазақстанды ресми түрде мойындады және дипломатиялық қарым-қатынас орнатты. Қазақстан БҰҰ толыққанды және белсенді мүшесі, сонымен қатар ықпалды халықаралық ұйымдармен ынтымақтастықты нығайтуда.

Тәуелсіздік жылдарында қазақстандық жолдың басты құндылықтары қалыптасты – БОСТАНДЫҚ, БІРЛІК, ТҰРАҚТЫЛЫҚ, ГҮЛДЕНУ.

Шығыс Қазақстан облысы

1932 жылы құрылды, аумағы – 283,3 мың шаршы км, Қазақстан Республикасының жалпы аумағының 10,2% құрайды.

2015 жылғы 1 қаңтардағы есеп бойынша халық саны – 1 млн. 395 мың адам.

Экономикалық белсенді тұрғындар саны – 742,7 мың адам.

Облыстың әкімшілік бөлінісі: 4 облыстық, 6 аудандық маңыстағы қала, 15 ауылдық аудан, 246 ауылдық және кенттік округтер.

Шығыс Қазақстан – барлық бағыттар бойынша қарқынды дамып келе жатқан Қазақстан Республикасының ірі өнеркәсіптік, энергетикалық, аграрлық, көліктік, туристік және мәдени өңірі.

Бойбiт, тұрақты және сенiмдi саясаттың арқасында бiз сoр нәтижелерге қол жеткiздiк.

Тәуелсіздік жылдары ішіндегі Шығыс Қазақстан облысының әлеуметтік-экономикалық дамуының негізгі көрсеткіштерінің динамикасы бойынша ақпарат

ШҚО әлеуметтік жетістіктері

Орташа өмір сүру ұзақтығы **70,5** жасқа дейін өсті.

Азаматтардың орташа айлық жалақысы **98 360** теңгеге дейін артты.

Жұмыссыздық деңгейі **4,8%** төмендеді.

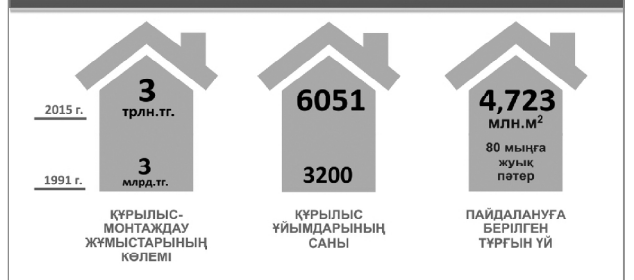
Аз қамтылғандар саны **240,1** мың адамнан **21,8** мың адамға дейін азайды.

Жалпы саны **300 000** астам адамды құрайтын **143** елді мекен ауыз сумен қамтамасыз етілді.

54 мың гектардан астам жерге тал отырғызылды.

Жеңіл автокөліктер саны **88 000**-нан **315 000** дейін өсті.

1991 жылдан 2014 жылға дейінгі кезеңдегі Қазақстан экономикасының құрылыс секторы

Салынды:

- 107 денсаулық сақтау нысаны;
- 126 мектеп;
- 27 балабақша;
- 304 спорттық нысан;
- 49 мәдениет нысаны;
- 4,723 млн. шаршы метр тұрғын үй (80 мыңға жуық пәтер) пайдалануға берілді.

Жалпы өңірлік өнім көлемі 2,2 трлн. теңгеге дейін өсті.

Негізгі капиталға құйылған инвестиция көлемі 15,8 есе артты.

Шағын бизнестегі белсенді кәсіпорындар саны 1999 жылғы деңгейден **57,7%** артты. Ондағы жұмыспен қамтылғандар саны 2,6 есе өсті және 75 919 адамды құрады.

«Жұмыспен қамтудың жол картасы 2020» мемлекеттік бағдарламасы аясында (2011 жылдан бастап жұмыс істейді) сомасы 14 млрд. теңгеден асатын 6191 шағын несие берілді.

Сыртқы сауда айналымының көлемі 3263,8 млн. АҚШ долларына дейін өсті.

Бөлшек саудадағы тауар айналымы 1991 жылғы деңгейден 148,3 есе өсті.

Мемлекеттік бюджетке түсім көлемі 1997 жылмен салыстырғанда 10,6 есе артты.

ШҚО мектептік және мектепке дейінгі білім беру (1991 жылдан 2015 жылға дейін)

Агроөнеркәсіп кешенінің дамуы

Ауыл шаруашылығындағы жалпы өнім көлемі 294 млрд. теңгеге дейін өсті.

Ауылшаруашылық жерлерінің аумағы **3,3** млн. гектарға артты.

Ауыл шаруашылығына **203** млрд. теңге инвестиция құйылды.

982 асыл тұқымды шаруашылық құрылды.

«Агробизнес-2020» бағдарламасы бойынша **21** млрд. теңге субсидия төленді.

Ауыл шаруашылығы

Өнеркәсіптің дамуы

Өнеркәсіп өнімдерін өндіру көлемі **1098,1** млрд. теңгеге дейін өсті, соның ішінде:

- тау-кен өнеркәсібі **102,5** млрд. теңге,
- өңдеу өнеркәсібі **912,6** млрд. теңге.

Индустрияландыру картасын іске асыра (2010 ж.бастап) бастағаннан бері **220** млрд. теңгені құрайтын **44** жоба іске асырылды, **8,2** мыңға жуық жаңа жұмыс орны ашылды.

120 –дан астам өнеркәсіп және қайта өңдеу кәсіпорындары салынды.

Инновациялық өнім көлемі бойынша облыс республикада **2** орын алады (**109,4** млрд. теңге)

Қазақстан Республикасындағы инновациялық өнімдер көлемінің бестен бір бөлігі (**20%**) Шығыс Қазақстанда өндіріледі.

Көліктік-логистикалық жүйе:

- Жүк тасу көлемі **3,3** есе артты.
- Жолаушылар тасымалдау көлемі **2,5** есе өсті.
- **1 000** км. автокөлік жолдары салынды және қайта жөнделді.
- **37** көпір мен жолөткелдер салынды және жөнделді.

Сайлау - 2015

ЕРТЕҢГЕ ТАҢДАУ ЖАСАУ ӨЗ ҚОЛЫМЫЗДА!

Наурыздың 26-сы күні Қарауыл ауылындағы аудандық мәдениет үйінде сайлау науқанына орай арнайы жиын өтті. Бұл күн еліміз бойынша сайлауалды үгіт-насихат жұмыстарының тізгін қаққан күні.

Аудан электораты бас қосқан аталмыш жиында Абай аудандық қоғамдық штаб хатшысы Қайырғазы Дүрмекбай, ауданның ардагерлер кеңесінің мүшесі, қоғамдық штаб мүшесі, еңбек ардагері М.Мұқанов, аудандық емхана бірлестігінің дәрігері Е.Қангелдинов, ауданымыздағы «Жас Отан» ЖҚ қоғамдық ұйымының жетекшісі М.Смағұлов, «Нұр Сана» салт-дәстүр орталығының төрайымы Қ.Нұрғалиева, аудандық Мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің жетекші маманы Т.Берік-

бекова, «Дерикар» ЖШС қызметкері Қ.Тулақбаев, Абай атындағы жалпы орта білім беретін мектеп лицейдің ұстазы Г.Айбекқызы кезегімен сөз алды. Мінберге көтерілгендердің барлығы да аудан тұрғындарын сайлауға бір кісідей қатысып, белсенділік танытып, ел ертеңі үшін таңдау жасауға шақырды.

Абай ауданы осыған дейінгі өткізілген президенттік сайлауларда үздік көрсеткіштермен дараланған болатын. Мәселен, осыдан бұрын өткен саяси науқанда ұлылар елінің электораты 97 пайыз дауыс беру науқанына қатысып, саяси тұрғыда серке екендіктерін танытқан болатын.

Басқосуда сөз сөйлеушілер не-

гізінен Тәуелсіз еліміздің бүгінгі жетістіктері, экономикалық қуатының нығаюы жолындағы саяси сарабал жұмыстар, әлемдік деңгейдегі Қазақстанның рөлі жайында да сөз қозғалды.

Сондай-ақ, жиын барысында Қ.Қабышевтың орындауында «Елім менің», Қ.Байдашевтың шырқауында «Мен қазақтың», асқақ үнді К.Төлеу-хановтың әуелетуімен «Атамекен» әндері көпшілік назарына ұсынылды.

Мұнымен қатар шараға қатысушыларға әр жылдарда Елбасына арналып жарық көрген кітаптардан арнайы көрме де ұйымдастырылды.

Нұржан БАЙТӨС,
«Абай елі»

Сайлауалды игі шара

ЕЛ ЕРТЕҢІ СЕНІМДІ ҚОЛДА БОЛУЫ ТИІС!

Бүгінде еліміз бойынша сайлауалды үгіт-насихат жұмыстары жандану үстінде. Ауданымызда да наурыз айының 26 күні алқалы жиынмен бастау алған бұл шаралар күнделікті әр тақырыпты қамтыған бірнеше жиындармен толығуда.

Осы орайда наурыз айының 28 күні аудандық орталықтандырылған кітапхана ғимаратында «Болашақты бірге құрамыз!» атты тематикалық кеш өтті. Басқосуға ауданымыздағы қоғамдық штабтың төрағасы Қайырғазы Дүрмекбай, кітапхана ұжымы мен Ж.Кәрменов атындағы саз мектебі ұстаздары, шәкірттері және белсенді жастар, жергілікті тұрғындар қатысты. Жиынды алғысөзбен ашқан кітапхана қызметкері Серіккүл Оразова қатысушы қонақтарды таныстыра келе, ел ертеңіне сеніммен қарайтын әр азамат үшін жауапты міндеттің бірі кезектен тыс өтетін президент сайлауының мән – маңыздылығына тоқталды. Осыдан соң басқосуды арнайы баяндамамен жалғаған балалар бөлімінің қызметкері Әсия Битибаева:

- Бүгінгі Қазақстан – қоғам өмірінің барлық саласында оң өзгерістерге жетіп, экономикасы мен білімі, мәдениеті тұрақты дамыған, ынтымағы жарасқан, бірлігі бекемделген елдер көшін толықтыруда. Осы ретте, болашақты бірге құрып, осы істерді жалғастыруда алдағы өткізілетін сайлаудың да нәтижесі маңызды болмақ, - дей келе саяси науқанға бір кісідей ат салысудың қажеттілігі жайлы пікірімен бөлісті.

Өз кезектерінде Саз мектебінің шәкірттері өнерлерін ортаға салып, кеш көркін әнмен, күмбірлі күймен әрледі. Ал осынау шара барысында кітап көрмесінің де ұйымдастырылып отырғандығын жеткізген С.Оразова сөредегі туындылар топтамасымен таныстырып

өтті. Бір бөлігінде Елбасы Н.Назарбаевтың қаламынан туған кітаптар мен әлемдік көшбасшы саясаткерлерінің Мемлекет басшысы жайлы жазған жинақтары ұсынылыпты. Сондай-ақ, «Тірлігі жарасқан ортақ үйіміз Қазақстан!» тақырыбында атаулы күндерге арналған кітаптар көрмесі де әзірленіпті. Ал, үшінші бөлігінде ұлылар мекені хақында қалам тербеген ел жазушыларының туындылары топтастырылған екен. Көрме келуші оқырмандар назарын бірден өзіне аударды.

- Алдағы сәуір айының 26 күні еліміз үшін аса маңызды тарихи оқиға Президент сайлауы өтеді. Осыдан біраз бұрын Астана қаласында өткен Ассамблеяның ұсынысында қабылданып, кезектен тыс президент сайлауының өтуі жоспарланған еді. Ондағы

мақсат - дүниежүзілік жаһандану кезеңінде, экономикалық ыңғай-жағдайымыздың дағдарыстар белең алған тұста ел тағдырын сенімді қолға тапсырып, сынақтардан сүрінбей өтіп, қиындықты еңсере білу. Ол үшін әлбетте ел еңсесін тіктейтін, саяси тұрғыда сарабал ісімен танымал тұлғаның кандидатурасын қолдау қажет, - деп атап өтті өз сөзінде қоғамдық штабтың төрағасы Қ.Дүрмекбай.

Сондай-ақ, жиын соңында белсенділік танытқан кітапхана ұжымы мен Саз мектебінің ұстаздарына алғыс білдіріп, алдағы президент сайлауында абайлық жұртшылықтың бір кісідей дауыс беруге келуін сұрады.

Тоғжан РАХЫМБЕКҚЫЗЫ,
«Абай елі»

ҚОҒАМДЫҚ ҚАБЫЛДАУ БӨЛМЕСІ АШЫЛДЫ

Наурыздың 27 күні Қазақстан Республикасы президентігіне кандидат Н.Ә.Назарбаевты қолдау мақсатында құрылған Абай аудандық қоғамдық штабында қоғамдық қабылдау бөлмесі ашылды. Игі шараға аудандық мәслихат хатшысы Төлеубек Аманғазин, Абай аудандық қоғамдық штабының төрағасы Қайырғазы Дүрмекбай, қоғамдық қабылдау бөлмесінің басшысы Шалқар Жанұзақов, ауыл ардагерлері мен белсенді жастары және штаб мүшелері жиналды.

Басқосуды алғысөзбен ашқан аудандық қоғамдық штаб төрағасы Қ. Дүрмекбай сайлауалды жұмыстарға штаб мүшелерінің белсенді араласуын міндеттей келе, халықтың өтініш – тілектерін қарайтын қабылдау бөлмесінің ашылғандығын, оның негізгі мақсат-міндетімен таныстыра өтті. Осыдан соң сөз кезегін алған аудандық мәслихат хатшысы Т.Аманғазин еліміздің іргесін бекемдеп, экономикасы қуатты мемлекетке айналырға, әлемдік саясатта белгелі ие көрсетуіне қолдайтын айнама айтпай, әр Қазақстан азаматы үшін бұл шешім оң нұсқа екендігін жеткізді. Сондай-ақ, сәуірдің 26 күні өтетін сайлау науқанына аудан жұртшылығының бір кісідей қатысуын, әр азаматтың дауысының маңызды екендігін атап өтті.

Ал ауыл қариялары атынан сөз алған Қарауыл ауылдық ардагерлер алқасының төрағасы Ш.Несіпбаев өз пікірін білдіріп, Елбасы саясатының жемістілігін тізбектей келе, ардагерлер қауымының белсенді түрде дауыс беретіндіктерін жеткізді.

Осыдан соң қоғамдық қабылдау бөлмесінің қызметі жайлы толыққанды ақпараттандырылған аталған бөлме басшысы Ш.Жанұзақов өтініш білдіре келген тұрғындардың ұсыныс- пікірлері арнайы тіркеу журналына бекіп, облыстық штабқа жолданатынын айтты. Сондай-ақ жұмыс уақыттарының тәртібімен де таныстырып өтті.

Жиыннан соң бірден қабылдау бөлмесі өз жұмысын бастап та кетті. Алғашқылардың бірі болып кірген жергілікті тұрғын, көп балалы ана Жанат Седратил қоғамдық қабылдау бөлмесінен қаржылай көмек сұрай келіпті. Әлеуметтік жағдайының төмен болуы себепті баласының денсаулығын түзетуге тиісті қаржының жоқтығы қолбайлау екен. Оның өтінішін қарап шыққан қабылдаушы тарап қоғамдық штабтың көмегіне жүгінетіндіктерін жеткізді. Ал, әлеуметтік жағдайы төмен әрі көп балалы ана Толқын Ақшолбаева баспана мәселесімен өтініш арқалай келіпті. Азаматшаның осыған дейін жазылған өтініші негізінде тұрғын үй кезегіне тіркелгенімен аудан көлемінде салынып жатқан үйлердің жоқтығы себепті, әзірше біржақты жауап берілмеді.

Қоғамдық қабылдау сәуір айының 24-іне дейін жалғасатын болады.

«Абай елі» ақпаратты

Ұлы Жеңіске 70 жыл! Халқымыздың ашық аспан астында, бейбіт күннің аясында тыныстап, қақарман ағаларымыздың фашистік Германияны талқандап, оның ордасы Берлинге туын желбіреткеніне де осынышама уақыт өтті. Жеңістің 70 жылдығы – ел өмірі мен оның тарихындағы айтулы оқиға, аса маңызды мереке. Бұл – жеңіс күнін жақындатуға қанымен, жанымен асқан ерлігімен, тылдағы жанқиярлық еңбегі мен орасан үлес қосқан қақармандар рухына мәңгілік тағзым етіп, олардың өшпес бейнесін ерекше тебіреніспен еске алатын айшықты мезет. Сұрапыл соғыс жылдарында, әсіресе окоптың сызы жамбасына батып, мұз жастанған, тобықтан қар, толарсақтап саз кешіп, Отан үшін от болып жанып, оқ болып атылған жасу-жүрек майдангерлердің көзсіз ерліктері, патриотизмі, табандылығы мен батылдығы – бүгінгі ұрпаққа өшпес өнеге, габрат боларлық тәрбие.

Түйіндеп айтқанда, жеңіске жету жолындағы тар жол, тайғақ кешулер мен кескілескен шайқастардың негізгі ауртпалығын көтерген қатардағы қарапайым кеңес жауынгерлері екендігі ақиқат. Даңқты қолбасшы, төрт мәрте Кеңес Одағының Батыры Г.К. Жуковтың Ұлы Отан Соғысы тақырыбына жазылған «Естеліктер мен ойлар» атты шығармасында: «Қатардағы Кеңес жауынгерлерінің рухына арнаймын» деген сөзі соның айғағы. Сондықтан осының ұлы мереке қарсаңында алдыңғы толқын ағалардың қиын- қыста жылдардағы ерен ерлігін, қиыншылықтарға төзімділігін, сын сағаттардағы тапқырлығы мен мызғымас достығын, тұрақты татулығын бүгінгі жас буынға жеткізу, ұрпаққа ұлағат ету парызымыз.

Соғыс қасіретін тартпаған, қара жамылмаған шаңырақ жоқ. Ел шетіне жау тигенде ер намысты халқымыз өршіл рухын түсірмеді.

«Бәрі де майдан үшін, бәрі де жеңіс үшін» деген ұранмен жауға қарсы шайқасып, тылда тынымсыз еңбек етті. Ежелден жау тигенде ту түбінен табылатын Шыңғыстау өңірінің азаматтары да майданға аттанып, қан-

құйлы жаумен айқасты. Солардың бірі- Абай ауданының іргетасын қаласқан құрылыс салудың айтулы шебері, темірден түйін түйген ұста Та-сыбаев Әміре ақсақалдың ұрпақтары еді. Соғысқа Әміренің төрт ұлы қатысты. Олар Қалби, Мәпи, Нұри, Мұқаш болатын. Осылардың ішінен екінші Мәпи майданда қаза тауып, туған жерге оралмады. Баласы Жеңіс Қасқабұлақта шопан қаза тауып, туған жерге оралмады. Баласы Жеңіс Қасқабұлақта шопан болып, жемісті еңбек етті. Ұрпақтары бар. Әміренің қалған үш баласы майданнан аман оралып, туған өңірінде замандастары қатарлы еңбек етті. Біздің әңгімеге негізгі арқау етпек кейіпкер «дария кеуде, тау мүсін» ақсақалдың ұлдарының ең кішісі, аңқылдақ мінезді, еңбекшіл, әке тегінен дарыған ісмерлігі бар, ішкі істер органдарындағы қызметімен ел аузында аңыз болып сақталып қалған Мұқаш туралы болмақ.

Мұқаш Әміреұлы соғыс басталғаннан кейін 1941 жылдың күзінде әскерге шақырылды. Арнайы әскери дайындықтан өтіп, Ленинград майданында алғашқы ұрысқа қатысты. Ауылда әскери дайындықтан өтіп, Ленинград майданында алғашқы ұрысқа қатысты. Ауылда қаршадайынан ауыр жұмыстарға төселген алғыр жігіт жинақылығы, ширақтығы, жауынгерлік тапсырмаларды орындаудағы тиянақтылығымен бірден командирлердің көзіне ілініп, көңілдерінен шықты. Архангельск маңындағы жаумен шайқаста көрсеткен батылдығы мен табандылығы үшін «Жауынгерлік ерлігі үшін» медалімен марапатталды.

Бұдан кейін бірнеше жауынгерлік тапсырмаларды мүлтіксіз орындап, полк командирлерінің алғыс хатын алды. Оқ пен оттың ортасында, өмір мен өлім беттескен небір ауыр сәттерде де жігерлілік, төзімділік танытып, туған елінің аманаты мен сеніміне селкеу түсірген жоқ. Өзін қасиетті Шыңғыстауы, ұлы бабаларының рухы жеп жүргендей сезінетін.

1943 жылдың ортасында майдан

даласындағы ауыр шайқас кезінде оң жақ жауырынына оқ тиіп, қатты жараланды. Әскери госпитальде екі-үш айдай емделіп, комиссия әскери қызметке жарамсыз деп қорытынды шығарып, туған елге оралды. Соғыстан жараланып қайтқан жас жігіт сол 1943 жылдың желтоқсанында Абай аудандық ішкі істер бөліміне қызметке қабылданды. Осы мекемеде 30 жыл, яғни 1973 жылы зейнеткерлікке шыққанша жемісті еңбек етті.

1944 жылы Саржал ауылының тумасы Кұлбадан Жиенбайқызымен отасып, екеуі 8 бала тәрбиелеп өсіріп, мәуелі әке, мәпелі ана болды. Ұл – қыздары қонысын нығайтып, өрісін кеңейтті. Мұқаштың аудандық ішкі істер бөлімінде қызмет істеген жылдары ел игілігі жолындағы, ерен еңбегімен ерекшеленді десек, артық айтқандық емес. Мұқаш Әміреұлы іске тиянақтылығының, қызметтегі мүлтіксіз орындаушылық қасиетінің арқасында әріптестері мен басылықтың, жалпы аудан жұртшылығының құрметіне бөленді.

Ер азаматтар майданға аттанып, халық қапалы күй кешіп, ел ішін жоқшылық жайлаған тар кезеңде

ішкі істер бөлімі қызметкерлерінің жұмысы оңай болған жоқ. Олар қоғамдық тәртіптің қатаң сақталуын, мемлекеттік заңдылықтың мүлтіксіз орындалуын қамтамасыз етуге тікелей жауапты болды.

Ұлан ғайыр аймақты алып жатқан ауданның елді мекендерімен шаруашылықтарын атпен аралап, шұғыл тапсырмаларды жедел, тиянақты, іскерлікпен жүзеге асыру талап етілетін. Облыс орталығымен қатынаста қиын еді. Алайда, осыған қарамай, милиция қызметкерлері тәртіптік пен реттілікті қоғам дәулетіне адал көзқарасты қалыптастыруда өз міндеттерін абыройымен атқарды.

Тумысынан еңбектеп есейген, майданда қан кешкен ауырпалықтарды өз басынан өткерген, қызметке мінсіз, халық арасында беделді Мұқаш Әміреұлының еңбегін облыстық, аудандық ішкі істер бөлімдерінің басшылығы лайықты бағалады. «Құрмет белгісі» ордені, «КСРО ішкі істер қызметінің үздігі» төс белгісімен, «Ерен еңбегі үшін және ұлы жеңістің 10,20,30 жылдығы» медальдарымен марапатталуы – майдангер жауынгердің бейбіт күндердегі белсенді қызметінің жарқын еңбегінің айғағы.

Өз ортасында құрметті, іске тиянақты милиция старшинасы М.Әміреұлының суреті облыстық ішкі істер басқармасының құрмет тақтасынан түскен жоқ. Ол жөнінде баспасөз беттерінде жазылған мақалалар мен ақ жарқын мінезі, аңғалдығы жайындағы аңыз-әңгімелер өте көп. Өткен ғасырдың елуінші жылдарының басында Ертісте қалаға моторлы қайық аударылады. Апатты жағдайға тап болған адамдар жағаға шығуға жанталасады. Сұға батып кеткендері де болған. Көгер жарығы бар Мұқан жан дәрмені қалғанша жанталасып, жағаға шығып, әйтеуір аман қалады. Біраз күндер емханада емделіп, жұмысқа қайта белсене кіріседі. Осы ретте, кезінде милиция қызметкерлері күні қарсаңындағы аудандық газетте:

«Желдей ескен сөзі бар»,

Емес бірақ сөзуар

Қысылтаянда Ертістен

Жүзіп өткен кезі бар- деп достық әзіл жазылғандығын айта кеткен орынды.

Мұқанмен қызметтес болған, әр жылдарда Абай аудандық ішкі істер бөлімін басқарған Жарылғасын Матимов, Нарман Окапов, Максұт Саябаевтармен кездескенде олардың Мұқаш Әміреұлының ізгі жандылығы, тамаша адами болмысы, ерекше қасиеттері жөнінде тебіреніспен еске алғандығының куәсі болғанбыз.

Мұқан өте кішіпейіл, «жаным», «қарағым», «әкей» деп адамдардың ішкі- бауырына кіріп, қолынан келгенше оларға жақсылық жасауды өз міндеті деп білетін. Ауылға келгенде ең алдымен үлкен ақсақалдарға сәлем беріп, хал- жағдайларын біліп отыратын.

Ерінбейтін еңбеккер, омырауын оқ тескен майдангер, бейбіт күндердегі ел тыныштығының қырағы сақшысы, қолы шебер, мінезі дархан Мұқаш Әміреұлының небәрі 56 жасында өмірден өткеніне де қырық жылға тақалты. Содан бері заман өзгеріп, ұрпақ жаңарды. Бүгінде Мұқанның ұлағатты өмір жолын ұрпақтары жалғастыруда.

Баласы Мейрамбек, келіні Жібек, бұлар аудандағы жоғарғы білімді алғашқы құрылыс мамандары болса, қызы Мейраш өз кезінде ауданның құрылыс саласына айтарлықтай еңбек сіңіріп, Шыңғыстау, Абыралы өңірінде көптеген сәулетті құрылыстарда айшықты із қалдырды.

Екінші ұлы Айтуған ұзақ жылдар аудандық ішкі істер бөлімінде табысты жұмыс істеп, зейнеткерлікке шықты. Жұбайы Дүрия Қайроллақызы екеуі қазір шағын кәсіпкерлікті іскерлікпен дамытуда. Қыздары Несібелді, Мейрамгүл, Нұргүл, немерелері Раджан мен Ерландар ата дәстүрмен айнамай әр салада игілікті еңбек етуде. «Жақсылық аты өшпейді» дейді халқымыз. Отаншыл азамат, екі майданның сайыпқыран солдатты, тектінің тұяғы Мұқаш Әміреұлындай абзал жанның жарқын бейнесі, ізгілікті істері қашанда халық жадынан ұмтылмайды.

Жақсыбек Екібаев
Абай ауданының
құрметті азаматы

КӨЛІКТЕГІ ӨРТТІҢ АЛДЫН АЛУ ШАРАЛАРЫ

Қазіргі таңда көліктегі өрт фактілері жылдан жылға көбейіп, белең алып баруда себебі, көлік жүргізушілерінің салғырттығы мен қарапайым өрт қауіпсіздігі ережелерін дұрыс сақтамауынан болып отыр.

Ағымдағы жылдың 1 наурызда «101» өрт сөніру бөлімінің кезекшісіне Семей-Қарауыл тас жолында авто-көліктің өртенгені туралы хабар түскен. Тексеру барысында өрттің шығу себебі авто көліктің капот астынан электр қондырғыларында қысқаша тұйықталу салдарынан болған, көлік толықтай жанып кеткен.

2015 жылдың 13 наурызда «101» өрт сөніру бөлімінің кезекшісіне авто көлік жанып жатқаны туралы қоңырау түскен. Тексеру барысында автокөліктің электр жүйелері орналасқан панелі және электр қондырғылары өртенгені анықталды.

Жалпы, Абай ауданы бойынша 2015 жылдың 1 тоқсанында 3 өрт фактісі тіркелген, оның ішінде автокөліктерге байланысты болған өрттердің саны 2 құрайды.

Көліктерде болатын өрттердің алдын алу мақсатында Абай ауданы төтенше жағдайлар бөлімінің өртке қарсы қызмет инженерлері көлік жүргізушілер назарына келесі нұсқамаларды ұсынады:

- Жанған резенкенің, бензиннің иісі, капоттың астынан шыққан түтін жүргізушіге автокөліктің істен шыққаны туралы ғана емес, сондай-ақ өрттің

шығу қаупі туралы да ақпарат беруі мүмкін;

- Қарсы келе жатқан көлік жүргізушілерінің белгі берулеріне назар аудару;

- Қозғалтқышты сөндіріп барып жанармай құю керек.

Өрт шыққан жағдайда келесі іс-әрекеттерге көшу керек:

- Көлікті дереу тоқтатып, от алдыру кілтін суырып алып, қол тежеуішіне қою керек;

- Егер түтін капот астынан шыкса, онда оны абайлап ашу керек, себебі, оттегінің әсерінен оттың лап етіп жануы мүмкін;

- Өрт сөндіргішті қолдану керек, сонымен қатар, кәдімгі өрт сөндіру құралдарының комбинациясы: құм, брезент, қар, су және т.б. пайдалануға болады;

- Жеке басыңыздың қауіпсіздігін ұмытпаңыз – қолдарыңызға, киіміңізге бензин және т.б. жанғыш сұйықтықтардың жұқпауын немесе төгілуін қадағалаңыз;

- Жанар-жағар майы аққан немесе электр жүйесінде кінәраты бар көлікті көлікжайдың ішіне қоюға тыйым салы-

натынын ұмытпаңыз.

Көлікжайларды пайдалануда келесідей шектеулер қойылады:

- Көлікжайлардың ішінде күнделікті тұрмыста пайдаланатын заттарды, 20 литрден көп бензинді, 5 кг астам майлауыт материалды сақтауға тыйым салынады;

- көлікжайдың ішінде көлікті бояуға, от және электр дәнекерлеу арқылы жасалынатын жөндеу жұмыстарына тыйым салынады;

- қозғалтқышты жылыту үшін шырақты қолдануға тыйым салынады;

- бөлшектерді керосинмен, бензинмен және т.б. жанғыш заттармен жууға тыйым салынады;

- пайдаланған мұнай өнімдерін көлікжай аумағына төгуге тыйым салынады.

Статистика көрсеткендей, жүз көліктің біреуі ғана апат кезінде өртенеді. Басқа жағдайларда өрт қауіпсіздігінің қарапайым ережелерін бұзудан, электр құралдары жүйесіне немқұрайлы қараудан шығады.

Көліктерде шыққан өрттердің шығу себептерін талдау негізінде шетел көліктері басқа маркалы автокөліктерге қарағанда жиі жанатыны анықталған.

Көлік жүргізгенде сақтық шараларын әрқашанда есте сақтап жүруді ұмытпаңыздар.

Егер өрт болып жатқанын көрсеніздер, дереу өрт сөндіру бөлімінің 101 телефонына хабарлаңыз. Ұялы телефон арқылы 101 нөміріне хабар беруге болады, 101 нөміріне хабарласу барлық ұялы телефон операторларында тегін.

Рауан Ардақұлы
Абай ауданы төтенше
жағдайлар
бөлімінің аға инженері
өртке жарсы
қызметтің лейтенанты

БАЛА ТӘРБИЕСІ-БАСТЫ НАЗАРДА

Елбасымыз айтқандай, бүгінгі таңда жас ұрпақ тәрбиесіне айрықша назар аударылууда. Отбасы мен мектеп, ұстаз бен ата-ана, ата-анамен бала арасындағы қарым-қатынас жайлы мәселе өзекті мәселе. Бүгінгі күні ұрпақ тәрбиесі үшін мектеп, ата-ана және қоғамның орны зор. Қазіргі таңда баланың жақсы тәрбие алуына жағдай жасалуда. Осыған дәлел ауданымызда заманауи үлгідегі «Спорт кешені» бой көтерді, ауыл жастарының арасында қылмысты болдырмау, мәдениеттілікке тәрбиелеу бағытында «Жастар үйі» жұмыс жасайды. Мектеп оқушыларының жақсы білім алып, тәрбиеленуі үшін Саржал ауылында қазіргі заман талабына сай жаңа мектеп ашылды, сонымен қатар Қарауыл ауылында жаңадан балабақша салынууда.

«Балапан ұяда не көрсе, ұшқанда соны іледі» деген халқымыздың ұлағатты сөзіне құлақ түрсек, жасөспірімнің тұлға ретінде қалыптасуы ең біріншіден ата-анаға байланысты болады. Сондықтан, бала тәрбиесі жайында сөз еткенде, бар

жауапкершілік алдымен ата-анаға жүктелетіні шындық. Ата-ана - бала тәрбиесіндегі негізгі тұлға болып табылады. Бірақ дүниеге келген сәттен бастап, ес біліп, ер жеткенге дейін ата-анасынан үлгі алады. Алайда, бала тәрбиесіне мектеп пен мұғалім де аса жауапкершілікпен қарауы тиіс. Мектептерде екі жақтың бірігіуімен балалар тәрбиесіне айрықша көңіл бөлген жөн. «Бір елдің болашағын көргің келсе, сол елдің қазіргі жастарын түзе» деген екен бір ғұлама. Қазіргі ұрпақ еліміздің жарқын болашағы, жанашыры және иесі. «Мектеп – кеме, білім – теңіз» демекші бала бар жақсылық пен игілікті, тәрбие мен білімді мектептен алады. Ал тәрбиені балаға беретін отбасы, мектеп және қоғам. Осы үшеуі бірлесе жұмыс істегенде ғана өнегелі ұрпақ шығатыны белгілі.

Манас МАХМЕТОВ,
Абай ауданының ІІБ-нің ӘІБ-нің
кәмелетке толмағандар ісі бойынша
учаскелік полиция инспекторы

АБАЙ АУДАНЫНЫҢ ІШКІ ІСТЕР БӨЛІМІ ЕСКЕРТЕДІ!

Ағымдағы жылдың 01-10 сәуір аралығында «Жасөспірім» аудан аумағында республикалық жедел-алдын алу іс-шарасы өткізіледі.

Іс-шара барысында қорқытып алу, атыс қаруын, суық қаруды және басқа да сақтауға және алып жүруге тыйым салынған заттар мен нәрселерді анықталған жағдайда заң жүзінде жауапқа тартылатындығы ескертіледі.

Түнгі уақыттарда, сағат 22.00-06.00 аралығында ата-анасынсыз немесе заңды өкілдерінсіз, ойын-сауық орталықтарында, тұрғын үй-жайлардан тыс жерлерде жүргені анықталған жағдайда және алкогольдік ішімдіктерді пайдаланатын кәмелетке толмағандар анықталған жағдайда ата-анасы немесе заңды өкілдері жауапқа тартылатындығы ескертіледі.

Бала тәрбиесіне немқұрайлы қараған ата-аналар, сонымен қатар қолайсыз отбасылар анықталған жағдайда профилактикалық және тізімдік есепке қойылатындығы ескертіледі.

Қандай да бір құқықбұзушылық немесе дайындалып жатқан қылмыс анықталған жағдайда (факс 9-22-20), 9-13-26 немесе 102 сенім телефонына хабарласуларыңызды сұраймын, ақпарат берген азамат(ша) құпиялылығы міндетті түрде сақталатын болады.

Абай ауданының ІІБ-нің әкімшілік полиция бөлімшесі.

Ауыл, мекеме күндері аясында

Халықтық өнердің алтын кені саналар Қасқабулақ ауылы биылғы жылы да «Қазақстан - өткені тарих, кемел ел!» тақырыбында өтіп жатқан көркемөнерпаздар байқауына соны леп, жаңашыл реңк ала келіпті. Оны біз байқау басталған сәтте-ақ бірден аңғардық.

Өзге ауылдардан өзгешелігі басым болғаны сол - экраннан жер кіндігі Жидебай, Қарауыл, Қасқабулақ, Бөрілі сынды тарихи жерлер туралы танымдық фото-слайдтар көрсетіліп, тау сарқырамасындай «Сарыарқа» күйінің күмбірлегені болды. Ал күймен қоса сыңғырлаған, саңқылдаған дауыстары ілесе шыққан ауылдың алты ауыз жүргізушілері алдаспан жырларымен тамам жұртты ауыздарына қаратты.

Экраннан қазақ хандығының 550 жылдығы, Абай туралы, Шыңғыстаудан шыққан З.Белібаев, Ж.Молдағалиев, С.Бекбосынов, Б.Байғожина сынды батырларымыз бен қасқабулақтық майдангерлер жайлы слайдтар көрсетіліп, ерлікке пен ұлылыққа тағзым жасалды. «Ерліктері елге мұра» демекші, Қасқабулақ ауылынан 142 жауынгер майданға аттанса, оның елу төрті ауылға аман-есен оралыпты. Бұл ретте қасқабулақтықтар төрге орнатылған лэд-экранның мүмкіндігін толық пайдалана алды десек, қателеспейміз. Экран арқылы көзі қаракты көрермен Елбасы, «ЭКСПО-2017», «Нұр Отан» партиясының съезі, ару қала Астана, тәу етер Тәуелсіздігімізді паш еткен тамаша слайдтар көре алды. Бұл тақырыптардың жалынды жырлармен өрілуі де жарасымды шықты.

Ал ауылдың ардақты азаматы Дауітов Зәмензайттың сахнаға дайындаған «Қазақтың кешегісі мен бүгіні» атты

КЕШЕГІ МЕН БҮГІНДІ ҚАТАР ҚАМТЫДЫ

көрінісі тіптен ерекше әсерге бөледі. Онда биылғы жылдың барлық атаулы даталары айқын айшықталыпты. Ұлы Абай бейнесі, Қазақ хандығы, Ұлы Жеңістің 70 жылдығына арналған көріністер, Оралхан Шайхынабиевтің орындауындағы «Жесірлер» термесі соғыс зардабын көз алдына әкелгендей әсер етті.

Әсіресе, халықтар достығын әспеттеген жас ұрпақ әсем де жарасымды киімдерімен, билерімен сахна төрін думанға ұластырды. Ата заңның 20 жылдығы мен Ассамблеяның 20 жылдығы да Абай бабамыздың «Торжорға» күйін орындаған фольклорлық ансамбль мен ансамбльдің сүйемелдеуімен Ерзат Жұманбаевтың мамырлатқан «Ой көк» халық әні де жүректерге жылы тиіп, көптің көңілінен шықты. Қасқабулақ ауылы түрлі аспаптың құлағында ойнайтын өнерпаздардан кенде емес. Моцарттың «Түрік маршы» күйқылжытқан Мереке Жұмаханов, Қанат Қабыланов, Балжан Бекбаевалардың өнеріне көпшілік ұзақ қол соқты. Ал қаздың балапандарындай қатарласа сахнадан орын алған бүлдіршіндердің үш тілде шырқаған «Әрқашан күн сөнбесін» әні сәбилік тілектерін жеткізгендей болды.

Бұл ауылда әсіресе эстрадалық жанр

ерекше дамыған. Барабан, гитара аспаптарында шебер ойнайтын жігіттер мен Ерзат Жұманбаев жеке дауыста «Сен сыйлаған гүл», «Шофердің әні» атты сезім қылын шертетін әндер орындады. Ал би жанры бойынша бишілер 70-80 жылдардың хиті «Буи-вуги» мен қазақ биі «Наурыз-думанды» өз мәнінде орындады. Ал қыздар акапелласының сызылта салған Абай бабамыздың «Қажымас дос халықта жоқ» атты өлеңіне жазылған ән де әр тыңдарманның жүрегіне жол тапты. Бұрын соңды шырқалмаған ән қазылар алқасының назарына бірден ілікті. Заманымыздың заңғар жазушысы Мұхтар Әуезовтің атымен аталатын мектеп ұжымы да үлкен даярлықпен келіпті. «Ұстаз-шәкіртімен» атты жанр түрі бойынша шәкірті Ләйлә Бекеновамен қосыла ән шырқаған дәстүрлі әннің шебері Нұрлыбек Орынбекулы тек ұстаз, білікті басшы ғана емес, өнерлі жан екенін де дәлелдеді.

Ұлдар ансамблі Ыбырайдың «Гэкку»

әнін өзгеше әуелетті. Ал, Мейрамбек Махлиманов пен Қанат Қабидоллиннің «Неміс-қазақ бір туған» атты әзіл-сықақ жанры езуге күлкі ұялатса, ардагерлер ансамблі «Жойылсын жалғыз сөз соғыс деген» әнін патриоттық сезіммен жеткізе білді. Сондай-ақ, Шүйіншікалиевтердің жанұялық ансамблі кыргыздың «Сағынам» әнін айрықша махаббатпен орындап зор қошеметке бөленді.

Концерт соңында шабыттана жыр оқыған Ормантай Қонақбаев, Талшын Смағұлова, Айтмұханбет Әділет сынды жас акындар Абайды, туған жерді, жеңімпаз майдангерлерді жырларына қосып, көпшілік дауыста «Қазақстан» әнімен кеш шымылдығын түсірді.

Осылайша Абай сынды алыпты, Мұхтар сынды мұхитты тудырған Қасқабулақ ауылының өнерпаздары өнер шыңындағысында өз нүктесін қойды.

Мәдениет үйінің фойесіне қойылған көрме де көз тұндырды. Қасқабулақ түйе шаруашылығымен айналысатындықтан, түйе етінен жасалған дәмді тағамдар әзірлеп әкеліпті. Қазақы сусынның да түр-түрі бар екен. Айран, ашыған көже, қымыз, шұбаттан дәм татқан көпшілік тамсанып жатты. Қолөнердің алуан-түрлілігі де осында ма дерсіз. Сахна төріне көтерілген қазылар алқасының төрағасы, мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің бастығы Әсет Мырзақасым сахна төрінен табылған барша өнерпаздарға ақжарма тілегі мен алғысын жеткізіп, бірқатар үздік шыққан жанрларды атап өтіп, кешті қорытындылады. Ауыл әкімі Асхат Мұқатай концертті тамашалаушы аудан тұрғындарына ризашылық білдірді.

Анар СӘРСЕНБИНА,
«Абай елі»

Ауыл, мекеме күндері аясында

БАЙҚАУ ТӨРІНДЕ БИАТАЛЫҚТАР

Дәстүрлі ауыл, мекеме күндерін наурыз айының 26 күні Кеңгірбай би ауылының өнерпаздары жалғастырды. Ұзын-ыргасы 1,5 сағаттық қамтыған биаталықтар үлесіндегі бұл концерт тыңғылықты дайындығымен, айшықты өнерлерімен көзі қаракты көрерменің тамсандыра білді. Жылдағыдан өзгеше сарын байқатқан байқау иелері жаңашылдықтарымен де ерекше әсерге бөледі. Концерттік нөмірлерінен бөлек байқау шартын қамтыған колөнер бұйымдарының көрмесіне де байышпен қарап, ерекше күш салғандықтары байқалды.

Биаталықтар өнерін әуелі көрмеден бастауымыздың да өзіндік себебі бар. Көрме нақышына әсіресе киіз үйдің көз сүйсінер сұлбасы сан беріп, ақ жаулықты әжелер мен жайылған мол дастархан да қазақы дәмге толығып, тамаша үйлесім тауыпты. Мұнан өзге мектеп оқушыларының шебер қолынан шыққан ұлттық үлгідегі оюлы ыдыстар мен бұйым түрлері балғындардың қабілеттеріне еріксіз тәнті етті.

Осылайша көрмеден алған әсеріміз концерттік бағдарламаға ұласты. Талғампаз көрерменің тамсандырған би аталықтар байқау шарттарын толықтай орындай алды. Өнер кешін асқақ үнмен ашқан қос жүргізушінің қоңыр үндерінен кейін сахна шымылдығын қазақ хандығының дәуірін арқау еткен тарихи қойылым түрді. Айта кету керек, тарихи маңызы бар үлкен тақырыпқа баруға дауаламаған қанша ауыл дәл осыған дейін Жеңіс тақырыбындағы

көріністер ғана ұсынып келген еді. Бұл байқауда қазақ хандығының негізін қалаған Керей мен Жәнібек хандардың тарихи образы сомдалып, хан Әбілқайырдың келісті кескіні тамаша үйлесім тапты. Туған ауылына шығармашылық концертін ұсына келген сазгер, композитор Кентау Назарбеков те «Мен қазақтың» әнінің екінші нұсқасын шырқап, шараның салмағын еселей түсті.

Байқау шарты бойынша әр жанрдың жарасымды өрілуі жетекші ұстаздар еңбегінің жемісі екені анық. Бұл ретте, биаталық бишілердің сәтті шыққан қазақ биі, украин биі мен 70-80 жылдардың озық үлгідегі твист билері сахнаның сәні, көрерменнің көзайымына айналды. Қара сөздің жыр маржанын терген жас акындар тобы да кесек ойлы туындыларын төгілте жырласа, қалжыңды да келістіре білетін әзілкерлер көпшіліктің езуіне еріксіз күлкі үйірлікті.

Ұлт аспаптарын әуенте қосқан фольклорлық ансамбль «Жеңіс салтанаты» күйін келісті орындаса, оркестр ұжымының сүйемелдеуімен Ж.Қамбарованың орындауында «Ақбаян» әні тартымды шықты. Әсіресе, ассамблеяның 20 жылдығына орай «До-

стық» әнін келістіре шырқаған балалар хорында әр бүлдіршін өзге ұлт өкілінің киімін кие отырып, мәдениетін сомдауы ұтымды шыққан нөмірлердің бірі болды. Тек бұл жанрда ғана емес әр қатысушының киім үлгілері де көз қызығарлық әдемілікке екенін айта кету ләзім. Сондай-ақ, сәтті шыққан нөмірлер қатарында «Үш сері» тобының орындауындағы «Көкек» әні, ардагерлер ансамблінің «Кестелі орамал» әні, қыздар тобының «Желсіз түнде жарық ай» әндері болды. Ал жанұялық топта Төлеухановтар отбасы әсем әндерін ұсынды. Дегенмен, концерттік нөмірлердің арасында «әттеген-ай!» дегізген тұстары да болды. Мәселен, «Балдәурен» әнінің әрін кіргізе алмаған эстрадалық топ әншілік қырының осал тұсын аңартып алды. Дегенмен, мұндай олқылықтардың орын өзге кезектегі өнерпаздардың озық өнерлері жуып-шайып кетіп отырды. Мәселен, «кейінгі толқынды күй өнеріне баулып жүрген ұстаз Бақтыгүл Қырықбаева өз шәкірттерімен кең залды күй күмбіріне бөлей білді. Ал, қазақтың кара домбырасын нақышына келтіре шерткен Марал Шахрукова аспаптық шығармада «Түрік маршы» күйін орындаса, Серғали Төлеуханов дәстүрлі ән жанры бойынша «Сегіз аяқ» әнін селдете шықады.

Концерт соңы «Ынтымақ елім – Қазақстан!» хорымен жабылып, қазылар алқасының мүшесі, «Нұр-Сана» салт-дәстүр орталығының төрайымы Қиыша Нұрғалиева биаталықтар өнеріне тиісті бағасын беріп, кешті қорытындылады.

Тогжан НҰҒЫБАЕВА,
«Абай елі»

Мәдени ықпалдастық

АБАЙ ТЕАТРЫ
АБАЙ АУДАНЫНДА

Абайдың 170 жылдық мерейтойы қарсаңында, театр күніне орай Семей қаласындағы ең үлкен өнер ұжымы - Абай атындағы музыкалық драма театры ауданымызға іссапармен келді. Аймағымыз бойынша іргелі өнер ордасының директоры Бауыржан Төлеков бастаған өнерпаздар аудан төрінде «Еңлік-Кебек» пьесасын сахналады.

Шәкәрім Құдайбердіұлы мен Мағауия Ибраһимұлының поэмаларына арқау болған ғашықтар трагедиясын жазушы Мұхтар Әуезов тұңғыш рет осыдан жүз жылға тарта уақыт бұрын қазіргі Абай жеріндегі Ойқұдықта сахнаға шығарғаны белгілі. Сол замандағы қос ғашық Еңлік пен Кебек, Батыр Есет және қатал үкім кесуші билер бейнесін осы күнге дейін театр өнерінің төл туындысы етіп, тарихи оқиғаны келер ұрпаққа дәріптеп жүрген әйгілі өнер саңлақтарының көш басында аталмыш ұжым актерлері де бар. Алаштың рухани астанасы - Семей қаласы десек, құрылғанына биыл 80 жыл толған Абай театры М.Әуезов шығармаларын сахналауда көпке үлгі.

Абай еліне іс-сапар ұйымдастыруды дәстүрге айналдырған ұжым бұл жолы да жергілікті көрерменге тарту ретінде екі спектакль ала келген екен. Оның бірі жоғарыда аталған ғашықтар трагедиясы болса, екіншісі қоғамымыздың ең жас өкілдері мектеп оқушыларына арналған «Алдар Көсенің сиқырлы дүрбісі» атты ертегілік қойылым болды.

«Еңлік-Кебек» трагедиясын тамашалауға келген қауымның қарасы мол болды. Осыдан-ақ, Абай елінің өнердің қай саласына болмасын жанашыр екендігін аңғаруға болатындай.

Кер заманның кереғағ оқиғасына тап келген қос жастың тағдыры мен рулар тартысы бейнеленген көріністерде көздеріне жас іркіп,

1993 жылы «Үкілі үміт» атты композиторлар байқауының, Абайдың 150 жылдық мерейтойына арналған республикалық композиторлар байқауының жүлдегері, 2013-2014 жылдардағы республикалық патриоттық әндер байқауының жеңімпазы, Қазақ ұлттық өнер университетінің ғылыми қызметкері, Қазақ ұлттық әдет-ғұрып, салт-дәстүр академиясының профессоры, жерлесіміз, танымал сазгер Кентау Назарбек Абай еліне арнайы ат басын бұрып келді. Максаты - өзі туып-өскен өлкесіне Қазақ хандығының 550 жылдығына орай думанды кеш өткізіп, Шыңғыстау төрін әнге бөлеп, жерлестеріне мерекелік көңіл күй сыйлау екен.

Бүгінде ән қоржынында 50-ден аса туындысы бар авторы 50-ге аяқ басып отыр. Бұл ретте абайлық өнерпаздар да мерейтой иесін құрметпен қарсы алып, әріптес ретіндегі көмектен аянып қалмады. Оған мысал ретінде «Қаламқас» ән-би ансамблінің әуезді ән шашуын айтуға болады. Атап айтсақ, алты Алашқа таралған «Мен қазақпын» әнін Қ.Байдашев орындап, «Ару қыз» әнімен Е.Жолжігітов жастар жанын тербесе, өнарпаз А.Мыңбаева мен Қ.Қабышев, Д.Сағатовтар да әннен сыбаға тартты. Ал, Б.Шағатаева «Семейім» әні мен Т.Көзбаева орындаған «Рахмет дала» әні жұртшылық жүрегіне жылы ұяласа, «Абай өлеңін» орындаған К.Төлеухан

ТУҒАН ЖЕР ТӨРІН ӘНГЕ БӨЛЕДІ

«Бір бәйтерек, бір шынар», «Мен қазақпын», «Рахмет дала» әндерін білмейтін қазақ кемде кем. Осынау сиқырлы сазы бар әсем әуендердің авторы Кентау Назарбек ердің жасы елуге толған мерейтойына орай әуелі өзі туған Ұлылар елінде шығармашылық кеш өткізуді жөн санапты. Мерекелік кеш 27-ші наурыз күні ауданның мәдениет үйінде өтті.

автордың мерейін тасыта түсті.

Сазгердің «шашбауын көтере» келген қадірменді меймандар қатары да көп екен. Семей қалалық мәдениет үйінің директоры, дәстүрлі әнші Н.Иманбаев, Архат өңірінің тумасы, бүгінде ел назарындағы елеулі әнші Ж.Мұсағали және халықаралық байқаулардың жеңімпазы, күміс көмей әнші, «Молдабайдың әнімен» танымал дәстүрлі әнші Ерлан Рысқали бұл кештің құрметті қонақтары болды.

Сондай-ақ, мерейтойлық шараға Кентаудай сырлы сазгердің өнердегі орны ерекше бір ағасы қатысты. ҚР мәдениет қайраткері, Ж.Елебековтың шәкірті

Амангелді Жікеновтей әнші аға «Ақмарал» әнімен тыңдарманды баурап алды. Аудан тұрғындары сондай-ақ кеш иесінің апайы Бақыт Назарбекованың орындауындағы «Әнім туған еліме!» атты сазын тыңдап, Кентау Назарбековтың өнердегі болашақ ізбасары, қызы

Тұмардың бал тілінен тамған балғын әніне де зор қошамет көрсетті.

Жерлесіміздің әндері осылайша абайлық әнқұмар көпшіліктің құмарын бір қандырды. Одан бөлек мерейтой иесіне деген тартулар да кеш шырайын кіргізді. Шараға қатысушы, мәдениет саласының танымал өкілі, айтыскер ақын Әсем Ережеқызы Ұлылар еліне арнауын жолдап, өнердегі ағасына ақжарма тілегін өлеңмен өрді. Сондай-ақ, медеулік Жаннұр Төлебаеваның Кентау Назарбековтың ақындық қырын ашқан «Бәйтерегім-шынарым» өлеңін оқуы да дарын иесін мерейлендіре түсті.

Кеш соңында сазгердің өз орындауындағы әнді де көрермен ілтипатпен тыңдады. Әсіресе, «Жұлдызды тағдырыңмын» әніне көпшілік ұзақ қол соқты. Артынша «Қаламқас» ән-би ансамблі орындаған ән сахналандырылған көрініске ұласып, әуен табиғаты көркемдік сипатқа ие болды.

Мерейтой иесіне аудан әкімі Тұрсынғазы Жантұяқұлы бастаған мекеме басшылары, ауылдық округ әкімдері, жалпы өнердегі ағалары мен ауданымызда тұратын туыстары құрмет көрсетіп, арнайы әкелген сый-сияпаттарын тарту етті.

Нұржан БАЙТӨС
«Абай елі»

Аудан, ауыл, мекеме күндері жалғасуда

ҰЛЫЛЫҚТЫ, ҰЛЫ ДОСТЫҚТЫ ТУ ЕТКЕН ҰСТАЗДАР

Ұлыстың ұлық мерекесі –Наурыз мейрамынан кейін де Абай елінде сазды, ән-думанды кештер ешбір толастамады десек артық айтпағандығымыз. Қашанда қойнауы құтты, ағылған ән мен төгілген жырдың мекені, мерекелі де бережелі Абай елі жұртшылығы бір аптаның ішінде бірнеше мәдени кештердің куәсі болды. Бұл ретте сахна төрін дүбірге бөлеген ауыл, мекеме күндерінің де орны ерекше. Наурыз айының соңғы күндерінің бірі, 28-жұлдызында аудандық мәдениет үйіне қарай ағылған жұртшылықта есеп болмады. Себебі, білімнің киелі қара шаңырағы атанған Абай бабамыз атындағы мектеп-лицей ұстаздарының «Қазақстан – өткені тарих, келешегі кемел ел!» тақырыбындағы концерттік бағдарламаларын тамашалауға асығуда.

Киелі сахна шымылдығын «Арнау» жырымен төгілте ашқан жүргізушілер Айтуған Торғын мен Еркебұлан Қанатұлы өздерінің әдемі тұрыстарымен, сахналық ұлттық киімдерімен, ерекше дауыстарымен көрерменді бірден баурап алды. Ұжымында 70-тен аса ұстазы бар үлкен білім ордасы бұл байқауға зор жауапкершілікпен келіпті.

Ұлы бабамыз атындағы мектеп-лицей ұжымы атына сай ұлылықты насихаттау бағытында «Ұрпақтан ұрпаққа жалғасқан ұлы достық» атты театрландырылған көрініс арқылы ұлы достықты да паш ете білді. Ұлы Абайдың бейнесін сомдаған Қайрат Алтыбаевтың өнері көрерменге ерекше ұнағаны сөзсіз. Абайша ән орындап, ұлағатты сөз айтып, сабырлы да саликалы отырысының өзі жүрекке жылы тиіп, бабамыздың парасаты болмысын әспеттегендей. Лицей жастары, ұстаздары да бұл көріністе көзге түсіп, өздерінің кәсіби әртістерден кем еместігін дәлелдеді. Сондай-ақ мектеп-лицей оқушыларының біркелкі дауыста асқақатата шырқаған «Родина моя» әні патриоттық ұрпақтың үнін жеткізгендей болды. Ән-халық үні, оның шындығы, ішкі

сезімі. Жерлес сазгер М.Жанболатовтың «Сағындым Сарыарқаны» әнін тамылжыта орындаған Рахымбаевтардың жанұялық дуэті жастарға үлгі боларлықтай. Аймағымызға, қала берді республикаға танымал болған өнер саңлағының керемет әнін әсерлі жеткізе білген жарасымды жұп расында да, талғампаз жұрттың талғамынан шыға білді. Фольклорлық ансамбльдің орындауындағы «Желдірме» күйі мен Айбекқызы Гүлзананың «Балапан қаз» әні, ұстазы Әлия Нұрғалиева мен шәкірті Акберен Орынжанованың келістіре

шырқаған кыргыз халқының «Жылқышының әні» өте сәтті орындалған номерлердің қатарын толықтырды. Түңлікбаева Дария мен Берікқанқызы Іңкәрдің құйқылжыта орындаған «Коробейники» шығармасында қазақтың домбырасы мен орыстың баяны үйлесе шықты. Ардақ тұтар ардагерлер ансамблі «Журавли» әнін орындаса, «Алтын бесік» әнін құлаққа жағымды қоңыр дауыстарымен қоюлатқан Бекесов Ернұр, Абылқасымов Нұрлан және Қайырханқызы Перизат «Қоңыр» тобын көз алдына әкелгендей. Ұлдар тобы мен қыздар

тобы, Абылқасымов Нұрланнның орындауындағы «Ақтанкерей термесі» өз мәнін жоғалтқан жоқ. «Ақын деген бір бұлақ» демекші, қазақ хандығының 550 жылдығы мен Ұлы Жеңістің 70 жылдығына орай жырдан маржан төгілген Еркінұлы Қуаныш пен Саметова Хамида сынды болашақтарынан мол үміт күттіретін жас ақындар да алқалы жұрттың ілтипатына бөленді. Би жанры бойынша мектеп-лицей ұстаздары мен шәкірттері барын салды. Ұлдар тобы қимыл-қозғалыстары қиын да күрделі «Жұмыр қылыш» биін билесе, қыздар тобы «Ұйғыр» биін, ал мектеп оқушылары «Буги-вуги» билерін мың бұрала, шыр айнала билеп, сахна көркін кіргізді. Ал әзіл жанры бойынша үйленуге бел бұған азаматтардың аяқ алысы, әрекеттері өте әдемі әзілмен өрбіп, көпшілікке көтеріңкі көңіл, күлкі сыйлады. Қасиетті білім ордасы ұжымының, жеке дауыста Қайроллаұлы Қанат және Жарқын Исмаиловтың «Қазақстан –қыран далам» әнін асқақтата шырқауымен концерттік бағдарлама шымылдығын түсіргенді. Осылайша, ұлылықты, ұлы достықты ұлықтаған ұстаздар ұжымы Қарауыл жұртшылығын өз өнерлерімен тәнті етіп, береке-бірліктің, ынтымақтың үлгісін көрсетті. Концертті қорытындылаған ауданның мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің бас маманы, тұлпардың тұяғы Елдар Оразалы ұлы бабамыз атындағы ұжымның көпшілікке ұсынған концерттік бағдарламасына жоғары баға беріп, үлкен ұжымға үлкен алғысын жеткізді. Үздік шыққан номерлерді атап өтіп, сахна төрін ажарландырған түрлі-түсті киімдерінің өзі байқауға үлкен мән бергендігінің айғағы деп өтті. Мектеп директоры Роллан Тілеуханов та аудан жұртшылығына келіп тамашалағандары үшін өз ризашылығын жеткізді.

Мәдениет дегеніміз- адамзат баласының ақыл-ойы, мандай тері, қажырлы еңбегі тоғысқан қоғамдық сипат. Халықтың рухани азығы тау-сылмасын, көрер қызығымыз көп болсын дегім келеді.

Анар СӨРСЕНБИНА,
«Абай елі»

Нұржан БАЙТӨС,
«Абай елі»

АРМЫСЫҢ, ӘЗ НАУРЫЗ!

Наурыз – жылдың басы, күн мен түннің тенелер шағы. Ұлыстың Ұлы күні әз-Наурыз қасетті аймағымыз Архат ауылында С.Бекбосынов атындағы орта мектеп ұжымының ұйымдастыруымен «Армысың, әз -Наурыз» атты мерекелік кеш өтті

Мерекенің алғашқы шымылдығын жүргізушілер Марданов Қанат пен Абишева Жадыра ашты. Алғашқы сөз ауыл әкімі Ардақ Аманғалиұлы мен мектеп директоры Байбұлан Күнтуғанұлына берілді.

Осыдан соң сахнаға «Жер Ана» құрметпен шақырылды. «Жер Ана» рөлін сомдаған А.Жанпейсова халыққа бақ-береке, тыныштық тілейтінін айтты.

Би-кимылдың үн қатуы. Ішкі үндестік бере білу би құдыретінің биіктігін көрсетсе керек. Осы орайда кішкентай бүлдіршін қыздар «Көктем гүлдері» атты өте тартымды композициялық би орындады. Алғашқы «Наурыз» атты ән шашу Қ.Әкімбаеваның орындауында шырқалды. Әнмен бірге қыздардың биі үйлесіп тұрды.

Жаңа –жылдың ең қадірлі қонағы «Қыдыр-Ата» Архат ауылының ардагерлер кеңесінің

төрағасы С.Күмісханов ауыл тұрғындарына мерекеге ақ батасын арнады:

Осыдан кейін, биылғы мектеп түлектерінің апалары шашуларын шашты. Шашудан соң, мектеп ұжымындағы әр бірлестіктер түрлі тақырыпта салт-дәстүрді насихаттау мақсатында көріністер көрсетті. Мерекелік кештің әр бөлімдерінде мектеп әншілері көрермендерге әсем көңіл -күй сыйлай білді.

Ауылдағы мекемелер және ардагерлер ұйымдасып, мерекелік дастархан жайды. Сол дастарханнан ауыл тұрғындары «наурыз көже» ішіп, жақсы тілектерін айта отырып, тамақтан ауыз тиіп, мәз-мейрам болды.

Кештің соңы 1979 жылғы «Қой» жылы туылғандар мен ауыл кәсіпкерлері ұйымдастыруымен ұлттық ойындарға ұласты. Жеңімпаздарға бағалы сыйлықтар берілді.

Жылына бір келетін Наурыз мерекесі осылайша жалғасын таба берсін деп тілейік. «Ұлыс оң болсын, ақ мол болсын!»

*Ибраева Жазира,
С.Бекбосынов атындағы
орта мектебінің
кітапханашысы*

Бал күлкілі ортада

БҮЛДІРШІНДЕР ӨНЕРЛІ

Наурыз айы – бірнеше атаулы күндерді топтастырған мерекелі ай. Мұндай мейрамдар сайын Қасқабұлақ ауылындағы «Балбөбек» ясли-бақшасында түрлі салтанатты шаралар өте жоғарғы дайындықпен аталып өтеді. Сондай кештердің ұйытқысы болып, мәдени-танымдық іс-шара бел ортасында білек сыбана жүріп ұйымдастырушылардың бірі Шынар Тайоразованың күш салуымен өткен кешті айтуымызға болады.

Шынар балақшаға музыкалық жетекші болып орналасқалы бері тәрбиеленушілер өнердің түрлі қыр-сырын игере бастады. Бұл ретте биылғы наурыз мерекелеріндегі номерлері алғаш рет ауылдағы мәдениет үйінде өтіп, өз ерекшеліктерін айқын байқатты.

Ауылымыздың мәдениет үйінде өткен шара барысында тәрбиеленуші Айханның әжесі Қуандық Көменқызы балдырғандар өнеріне әжелік алғысын білдіріп, шашу шашты. Айта кету керек, балабақша балалары бимен қатар әнге де бейімделіп келеді. Мәселен, Бекнұр, Бауыржан, Еркәнат, Айхан, Ермұрат, Серікболдардың орындауындағы «Бүгін

бізде мереке» әні де өте сәтті шықты. Сондай-ақ, «Гүлдер» биі де өзінің мерекелік мәнімен де сабақтасты. Диана, Әнел, Камилла, Аида, Гүлім, Саялар өздерінің шеберліктерін сахна төрінде көрсете білді.

Мұндай мерекелік шараларға ата-аналарда белсене қатысады. Әр номерді орындауға балаларына жаңадан киім тіктіріп, даярлықтарын пысықтау арқылы үлестерін қосуда. Бұл әрине, ата-ана мен балабақша арасындағы арасындағы тығыз ынтымақтастықты байқатады. Ал бүлдіршіндердің сахналық киімдерінің әдемі тігілуіне ауыл тұрғыны Ермекбаева Нұргүлдің сіңірген еңбегі зор. Ол тіпті көп балалы жанұяларға өз демеушілігін де аямайды.

Ал балақайлар бағбаны Шынар

болса балаларды өнерге жетелеумен қатар балабақша сахнасында түрлі қойылымдар қоюға өзі де белсене қатысады. Наурыз айындағы мерекелік іс-шаралардағы балақайлардың өнеріне ауылдық әкімдік қызметкерлері, жалпы жұртшылық тәнті болып, балабақша ұжымына ризашылықтарын білдірді.

Балабақшамыздағы музыка жетекшісінің атқарып келе жатқан жұмыстарына алдағы уақыттарда да толағай табыс тілейміз. Балалардың келешекте нағыз тұлға болып қалыптасуына осындай мәдени шаралардың бер тәрбиелік мәні зор.

*Әсел ИБРАГИМҚЫЗЫ,
«Балбөбек» ясли-бақшасының
психологы,
Қасқабұлақ ауылы.*

ҚАЗІРГІ ҚАЗАҚ ЖАРНАМАЛАРЫНЫҢ ЖАЙ-КҮЙІ

Тіл-қоғамдық құбылыс. Тілдің дамуы да қоғамдық құбылыстармен тығыз байланысты. Тіл-қарым-қатынас құралы болғандықтан, қоғамда алатын орны да ерекше. Бүгінгі таңда еліміз егемендігін алып, қазақ тілі-мемлекеттік тіл мәртебесіне ие болды. Әйтсе де ана тіліміздің мәселесі әлі күнге өзекті де, өткір мәселенің бірі болып отыр. Қазақ тілін дамытуды кейбіреулер жоғарыдан, билік басындағылардан бастау керек десе, енді біреулер қазақ тілінде оқытатын және қазақты тәрбие беретін бала-бақшалар мен мектептерден бастау керек дегенді алға тартады.

Қазіргі таңда көкейкесті мәселеге айналып, ұлжанды азаматтарды алаңдатып отырған жай: қазақ тілінің көрнекті ақпарат пен жарнама тілі ре-

тінде қолданылуы. Қазақ қоғамы нарықтық қарым-қатынасқа көшкен уақытта айналасының бәрін жарнама жаулаған заман. Үлкен қалаларда көшеге шықсаңыз- жарнама, теледидар, радионы қоса қалсаңыз да, баспасөз бетін ашсаңыз да-жарнамаға көз шағылысады. Жарнаманың көп берілетін арналарының бірі- теледидар мен радио. Оның басты себебі, радиожарнамалар ең көп тұтынушыларды қамтитын жарнама құралы болып табылады. Пайда болғанына аз уақыт болса да, жарнамалардың бұл түрі үнемі дамуы мен жетілуінің арқасында қазіргі уақытта жарнаманың басқа құралдарымен бәсекеге түсуде. Әлбетте, теле-радиожарнама қазірдің өзінде біздің тұрмысымызға енген. Көрермендердің басым көпшілігі құрылыстың, көліктің, қызмет көрсету түрлеріне, дәрігерлік

және мәдени жаңалықтар саласында жарияланған жарнамаларды көп пайдаланады.

Жарнама- терминдік ұғымдық көлемі кеңейген жаңа мазмұндағы қоғамдық-әлеуметтік термин; нарықтық қоғамның бір бөлігі, ұсыныстар мен ойларды, тауарларды, қызмет көрсетулерді насихаттайтын, әрбір өндірістің, ұйымның тиімді қызмет етуіне ықпал жасайтын, бәсекелестікті дамытатын форма-бұл оның экстралингвистикалық сипатына қатысты анықтама. Жарнама де-геніміз- белгілі бір зат пен құбылысты, іс-әрекет пен қызметті елге таныту, насихаттау, оларға деген сұранысты күшейту мақсатымен жарияланған хабарлама жиынтығы.

Жарнама- тілдік құралдар арқылы да, вербалды емес құралдар арқылы да ұлттық мәдениеттің белгі-

лерін көрсету қажет. Ал ұлттық мәдениеттің танылуы тілдің ұлттық белгілері: сөз қолдану, грамматикалық заңдылығы, нормалары игерілгенде көрінеді. Жарнама мәтіні ұлт тілімен, ұлттық мәдениетпен байланысты қалыптасқан жағдайда ғана, өзінің негізгі мақсатын атқара алады. Бірақ қазақ тілі жарнама саласында қоғамдық қызметін ұлғайта алмай отыр. Айта берсек, қазақ тілінің жарнама саласында жұмсалуды жөнінде шешімін таба алмай, қиындық туғызып отырған даулы мәселелер аз емес. Қазақша аударылған кейбір жарнамаларды грамматикалық, стилистикалық қателері жиі кездеседі. Сөзбе-сөздіктің қазақ тілінің грамматикалық құрылысына, қиыстыру жүйесіне қиянат жасаған жерлері баршылық. Қиыны, міне осында. Жарнама аудармаларын

оқып отырғанда не оқып, не түсінгенінді де аңғармай қаласын. Бірен-саран болмаса, кілен қазақ сөздерінен құрылған тіркестер өзара байланыспай, қиыспай нақтылы ұғым берместен сіресіп тұрады.

Токсан ауыз сөздің тобықтай түйіні, көрнекті ақпарат пен жарнаманың аударма нұсқасын емес, семантикалық, грамматикалық, стилистикалық нормалары сақталған қазақша жарнама тілін дайындауға ерекше көңіл бөлінуі керек, яғни мелекеттік тілді жетік меңгерген, қазақ халқының этно-мәдениетіне толық хабардар, сондай-ақ тілдерді де жақсы білетін тілші мамандармен, аудармашылармен жасақталуы тиіс.

*Ерік Қоянбаев
Абай аудандық сотының
төрағасы*

ТАРИХЫ ТЕРЕҢ ҚАЗАҒЫМ

сек артық айтпаймыз. Жалпы қазақтың қай жерін алсаңда небір ғұламалар, дана бабаларымыз, жаудың бетін қайтарған қайсар батырларымыз мекен еткен.

Бірақ та, қазақ хандығы дегенде Түркістан атауы еріксіз еске түседі. Себебі, мұнда қазақтың 21 ханы және өзге де игі жақсылар жерленген.

Бүгінде ел арасында «қазақ мемлекеттілігі қай дәуірден басталады?», «қазақ хандығы қашан құрылды?» немесе «қазақ хандығының құрылғанына қанша жыл?» деген сауалдар көптің көкейіндегі сауалдардың біріне айналды. Себебі, келер жылы еліміз Қазақ хандығының негізі қаланғанына 550 жыл толуын кең көлемде атап өтпекші. Бұл жөнінде Елбасымыз Н.Ә.Назарбаев мәлімдеген болатын.

Тарих беттерін парақтасақ, бұл мәселені бүге-шүгесіне дейін зерттеген тарихшыларымыздың бірі қазақ хандығының құрылуы 1428 жылдан бастау алады деп әріге жіберсе, енді бірі 1445, 1456, 1465 жылдарына қатысты сан түрлі дәйектерін ұсынған.

Тарихқа үңілетін болсақ, қазақ хандығы XV ғасырдың ортасында құрылды. Хандықтың құрылуы Керей мен Жәнібектің басшылығымен Шу мен Талас өзендерінің жазығына бастау алған. Бұл оқиға қазақ халқының тарихындағы маңызды оқиға болды.

Ол ұлан-байтақ өңірді мекендеген қазақ тайпаларының басын қосып шоғырландыруда, қазақтың этникалық аумағын біріктіруде, қазақтың байырғы заманнан басталған өз алдына жеке ел болып қалыптасуын біржолата аяқтауда аса маңызды және түбегейлі шешуші рөл атқарды.

Тәуелсіздігімізге биыл 24 жыл толғалы отыр. Егемен ел атанғалы бері қазақ хандығының мерейтойы алғаш рет аталып өтпек.

Қазақ хандығының 550 жылдығын атап өту тек қана той-томалақтың, ғылыми конференцияның ғана шаруасы емес. Мәселе қажетті мемлекетшілдік психологияны қалыптастыру. Ел азаматтары арасында Қазақ жеріне, мемлекетіне деген мақтанш сенімін орната білуде. Яғни, үстіміздегі жылы өтетін шаралар үлкен жол-

дың басы ғана. Болашақта ешкім де «қазаққа мемлекет болмаған, шекара болмаған» деген лепірме сөздерді айта алмайтындай ақпараттық, мәдени, саяси жұмыс жүргізілуі тиіс. Яғни, 2015 жыл қоғамдық ортаға, саяси дискурске, жалпы рухани өмірімізге тың серпіліс беретін, жаңа ой салатын кезеңнің басына айналуы керек.

Бүгінгі, болашақ ұрпақ, біздің бәріміз де осы күнге жол салған ерлердің алдында өтелмес мәңгі қарыздармыз – жарық дүниеде ұлы қазақ ұлты, егеменді Қазақстан болсын деп өмірлерін ғасырлар бойы сарып еткен бабаларымыздың арқасында, қазір, қой үстінде бозторғай жұмыртқалаған дәуірде өмір сүріп жатырмыз. Олардың ішінде аласапыран заманда мемлекетіміздің іргесін қалап, ұлғайтқан Керей, Жәнібек хандардың теңдесі жоқ, олар мәңгілік құрметке лайық деп санаймын. Сондықтан да осы айтулы күн қазақ хандығының құрылғандығы 550 жылдық мерекесіне атсалысып, бүгінгі егеменді тәуелсіз елде өмір сүрегенімізге, осы күнді армандап өткен бабаларымызға рахметімізді айтып, бүгінгі күнімізді мақтан етейік.

Бұндай айтулы күндерге шаралар өткізуді Абай аудандық сотының ұжымы да шетте қалмай, кездесулер өткізу жоспарлануда.

*Ерік Қоянбаев
Абай аудандық сотының төрағасы*

«2015 жылы еліміз үшін айтулы күндерге толы болмақ, солардың бірі қазақ хандығының 550 жылдығы, Конституциямыздың 20 жылдық мерекесі, Абай ауданымыздың өзінде Абай атамыздың туылғанына 170 жылдық мерекелері тойлану жоспарлануда. Осы айтулы күндердің ішінде ең негізгісі қазақ хандығының құрылғандығына 550 жылдық мерекесіне тоқталмақбыз.

Иә, бұл мерекенің негізгі іс-шаралары Жамбыл облысында өткізілмекші. Бұл ретте ғасырлар бойы қазақ хандығының астанасы болған және хандарымыз бен батырларымыздың, билер мен шешендеріміздің мәңгілік мекені де-

Мерейлі мезет

ТҰҒЫРЫ БИІК АЗАМАТ

Ақын Қадыр Мырзалиев:

**« Не керек, майдасың ба,ірісін бе
Жақсының зая қылмай бір ісін де.
Өлгенін,жерленгенін күтіп жүрмей,
Адамды қастерлендер тірісінде – деп,
жырлаған екен. 50 жыл табан аудармай Архатта
еселі еңбек еткен, 25 жаста институтты бітіріп
келіп, 75 жаста денсаулығына байланысты Семейге
қоныс аударған, бүгінде 80 жасқа толып отырған
Еренғайып туралы Архат ауылы әкімшілігі бір ауыз
жылы пікір білдірмегеніне ренжіп қалдық. Бір
жанұядағы екі бірдей Абай елінің Құрметті азамат-
тары айтар ой, айтылар құрметке лайық жандар
еді. Кешегі Болат Бағдатов, Ортақали Қасымжа-
нов, Болатказы Елубаев, Аманғали Өміртаев-
тардың еңбек жолдарында үлкен көмек
беріп, тәрбиелеген ағасы еді. Сондықтан
«Тұғыры биік азамат» деген атпен
досым Еренғайып туралы пікір
білдіргім келді.**

латын, бәріміз бір жерден табылып, сондағы дастархан мәзірі, азын-аулақ көңіл көтеруге қажеттілерді келтіру, жасау Еренштің мойнында.

Ренжуді білмейді, келгендермен қоса қонақ болып ішіп- жеуді білеміз, сенеріміз мықты. Осы бір кезде бірге оқыған жолдастардың достық көңілі мен риясыз сыйластығына Еренш ұйытқы болумен бірге, жолдастарының арасында аса сыйлы, шоқтығының биік болғандығын куәсі еді. Жоғарыда аттары аталған жолдастарымыз қазір бұл дүниеде жоқ, аттарын атап, еске алуды жөн көріп, топырақтары торқа, жандары жәннатта болсын деймін. Институтты бітірген соң, Еренш туған ауылы Архатқа

түсіп, мал дәрігері мамандығы бойынша Еренш екеуіміз бір топқа іліктік. Екеуіміздің бір отбасының баласындай болған өмірлік қимас достығымыз осы уақыттан бастау алып, жалғасып келеді. Осыдан бастап мектепті бірге бітірген Арна, Әбдеш, Еренш, мен төртеуіміз институт бітіргенше жұбымыз жазылмай бірге тұрып, жарты нанды бөліп жеп, қамсыз,жастық шақты бірге өткіздік. Бір-бірімізді жете түсінген ажырамас достар болдық. Қандай жағдай болмасын, достығымызға дақ

түсірмей, бағалай білдік.

Еренш мектеп қабырғасынан алған терең білімінің арқасында институтта алған алғашқы курстарда тереңдетіп оқылатын пәндерді оңай меңгерді, ол мамандық алу саласындағы оқылатын сабақтардың тақырыптарынан нені білу керектігін, негізгі түйінін жетік түсініп өзінің алғыр, зерек, ұғымталдығымен көріне білді. Осы бір айырықша қабілетінің бізге де пайдасы тиіп, түсінбегенімізді бір-екі ауыз сөзбен ұғындырып айтып беретін. Бірге тұрған жылдардағы өмірімізде Еренш біздің шаңырағымыздың тұтқасы, бірлігіміздің ұйытқысы, тіпті әкеміздей қамқоршымыз болып еді десек, артық айтқандық емес. Себебі, оқу бітіргенше біздің қарекет-қамымыз соның мойынында болды. Ай сайын стипендиямыздан жырып, тамаққа деп жинап берген тиын-тебенімізді ұқсатып, тарықтырмай ара-тұра моншамыздан басқа да ұсақ - түйек қажетімізді шығарып, асыраушымыздай ұстай білді, біз алаңсыз жүретінбіз.

Өзінің туа біткен қасиеті ұрыс-керіс, қатты сөзге келуді білмейтін, бір нәрсеімізді жақтырмай, ренжігендей болса немесе басқаларымыз бірдеңеге келісе алмай жатсақ, алдымен жымып күліп алып, - « әй, сен өзі түсініші, мынауың дұрыс емес қой, жөні былай емес пе» - деп, әділдікке көзінді жеткізіп, бәрімізді тыныштандырып өзіне еріксіз тартып алатын. Еренштің бойындағы осындай адамгершілік, кісілік ,ақылдылық, ақтық пен пәктік, тазалық, сенім мен сезім сияқты ерекше қасиеттер төртеуіміздің өмір бойы адал достығымызға сызат түспеуіне ықпал етті. Ара – тұра демалыс күндері мектепті бірге бітірген жігіттер Асқар, Серікхан, Металл, Машрат, Қадір Шымырбаев т.б. біздің үйімізде бас қосамыз, сол жылдары әскери борыштарын өтеп қайтқан Амангелді, Аманғали, Жұрттыбек, құндыздылық Мырзан келіп төрдің алдына барымызды төсеп, құшақтасып жатып 3-4 күн жібермей, қыдырыс жасап маз-мейрам болып жүретінбіз. Біздің ошағымыздың басы үлкен үй сияқты бо-

мал дәрігерлік участкесінің менгерушісі болып орналасты. Ол кезде Ленин атындағы колхоз болатын. Өзінің білімді маман және жұмысқа деген қабілетімен айналасы 1-2 жылда колхоздың бас мал дәрігері, 1963-64 жылдары екі колхоз бірігіп совхоз болып құрылғанда, одан қайтып бөлініп, Архат ауылы өз алдына Экзәрия Белібаев атындағы совхоз болғанда да бас мал дәрігері қызметін атқарып, туған ауылынан, бір жерден табан аудармай 50 жыл көлемінде еңбек етіп, бас мал дәрігерлік қызметінен зейнеткерлікке шықты. Бұл өмірде өте сирек кездесетін құбылыс десек те болады, спортта және еңбек өнімділігін арттыруға қол жеткізгендерге «рекорттық» көрсеткіш жасады деп жатады. Олай болса, Еренш те ел тарихында бұрынды-сонды болмаған рекорд жасап отыр. Әдетте мал дәрігері бір жерде 5-6 жылдан артық тұрақты жұмыс істей алмайтын, себебі партиялық қатал тәртіппен қоғамдық малдың өлім-жітімі алдымен дәрігерлерінен сұралады. Шаруашылықта шығын көбейіп кетсе, шаруашылық басшылары мен шопан-бақташылар малдардың күтімі мен малдардың дұрыс азықтандырылуын, бағылып-қағылуын, жем-шөптің жетіспеушілігі т.б кемшіліктердің бетін бүркеп, жауапкершіліктен жалтару үшін аурудан өліп жатыр, малдардың түрлі аурулары көп, мал дәрігері жұмыс жасамайды деп бар кінәны соларға аударады. Содан жұмыстан босап қалып жатады. Еренш өз міндетін түсіне білумен табиғатына біткен зеттілігімен адамдармен тіл табыса білетін қарапайымдылық, кішіпейіл қасиеттерімен әсіресе еңбек адамдарының сүйіспеншілігіне бөленді. Мал қыстақтарын аралағанда, шопан-бақташылардың арасынан неше түрлі шәлкем-шалыс келетіндері, пәле салып ұрыс –жанжал салуға дайын тұратындары, қысық-қыңыр мінезділері көп кезігеді. Еренш солардың бәрінің жүрегіне жол тауып, сеніміне кіріп, жағдайларын шешіп, соңынан ерте білді. Мен ауданда бас мал дәрігері болып, Архат совхозының қыстақтарын аралағанда Ереншті сыр-

тынан жамандап,теріс қылықтары көп, жұмыс істемейді, қоғамдық малдарды кім-көрінгенге тарататын көрінеді, жұмыстан босату керек деп сұрай саламын. Көпшілігі оның менімен дос екенімді, қалжың екенін біледі. Білмейтіндері азар да безер болып, оған шаң жуытпайды, ондай мал дәрігері еш жерде жоқ деп, өздерінің аса құрмет тұтатындарын білдіретін. міне осындай ел ішінде абырой, бедел, сый құрметтің иесі болғандықтан совхоз басшылары онымен қатты санасып ақыл-кеңесін тыңдап, жұмысы жүрмей жатқан немесе түйінді бір мәселелерді шешуге соны жіберіп, қандай жағдайларда болмасын оның көмегіне сүйеніп бірігіп, сыйласып жұмыс жасады.

Еренш өмірі асып-тасуды білмеген, барды қанағат тұтқан, біреуден бірден алып тәуелді болу, пайдаланып кету сияқты әдеттерден бойын аулақ ұстап, көрсексыздық, қызығушылыққа ұрынбай, сабырлық, байсалды мінезімен өзін бір қалыпты ұстай білді. Егер біреу кінә тағып, қатты сөз айтып жатса, тыңдап алып ой елегінен өткізеді, қате анандан болса «жарайды, білген-ұққаны сол» деп қолын бір сілтеп жүре береді. Ал өзін кінәлі деп тапса, жана сідкізді дұрыс екен, мен жөндеп мән бермеппін деп кішірейіп, білерлік таныта білетін. Мансап, атак, байлыққа қызығып қоллаштау, жағымпаздық, жылпостық жасауды білмеген, табиғатынан біткен қанағатшыл мінезінен аумаған жан, сонша жыл бір жерде қызмет атқарған жылдарында аудандық партия комитеті бірнеше совхозға директорлыққа, партком хатшысы, ауданның бас мал дәрігерлік қызметіне баруды ұсынса да, сүйген мамандығын тастап, туған ауылынан ешқайда ұзамады. Жарты ғасыр бас мал дәрігері болып туған ауылында халқының алғысы мен құрметіне бөленіп, абыройлы еңбек етіп, Экзәрия Белібаев атындағы совхоздың мал шаруашылығы саласын дамытып, әлеуметтік-экономикалық,мәдени салаларының өсіп-өркендеуіне өлшеусіз үлес қосып,өзіндік ізі мен қол таңбасын қалдырды. Еліне жасаған еңбегі кезінде айырықша бағаланып, Үкіметтің орден, медальдарымен, «Құрмет грамоталары», «Алғыс хаттарымен» марапатталып, «Абай ауданының құрметті азаматы» деген атаққа ие болды. Еренш екеуіміздің достығымызды әке-шешелеріміз ерекше бағалап, өз баласындай көрді. Абай елі пір тұтар ел басшысы болған, бүгінде абыз ақсақал Ғафиз Матаев Еренштің атқарған еңбегін өте жоғары бағалады. Еренш мал мамандары арасынан тұңғыш «Құрмет белгісі» орденімен марапатталған адамзат.

«Адам дәрігері- адамды емдесе, ветеринария адамзатты емдейді» деген ғой. Архатта еңбек еткен Ерміров Өмірғали, Қаржаубаев Мұқандар Еренштің сенім артқан, малдәрігерлік салада аянбай еңбек еткен ағалары болды. Еренш Архатқа малдәрігерлік білім алып, дипломмен келген тұңғыш маман еді. Серікқали Сәменов, Базарбек Нұғбаевтар тікелей Еренштің шәкірттері болып, үйреніп, үлгі алып, ауданның басқа совхоздарында білікті маман болып еңбек етті. Бұларды Еренш үнемі еске алып жүреді. Топырақтары торқа болсын! Шаянбаев Ақтай, Мұқанов Оралбай, Ғабдуллин Нұрқат, Нұртұғандар Еренштен үлгі алған мал мамандары.

Институтта оқып жүргенде Ереншке ынтық қыздар көп болды. Олар да жақсы мен жаманды айыра білетін сезімтал жандар ғой. Соның ішінде өзінің мектепте жүргенде достасқан қызы болды. Бір топта бірге оқитын көрікті, әсіресе мүсіні көз тартатын, сабақты жақсы оқитын, орыс арасында өскендіктен

ашық-жарқын, өжеттеу бір қыз болды. Жігіттер көп қырындайтын, бірақ ешқайсысына іш тартпайтын. Менен андасанда «Еренштің қызы бар ма?» деп сұрап қоятын.

Институтты бітіріп кетер шағымызда Еренш, мен және сол қыз үшеуіміз жатақхананың бір бөлмесінде кездесіп қалдық, сонда ана қыз өжеттігін танытып, жылап тұрып, «бес жыл бойы мен саған ынтық едім, талай рет жан жылуымды, жүрек сезімді білдіргендей болдым, бірақ жылы шырай танытпадың,(шынында да Ереншке құрақ ұшып, әркездегі бастан өтетін қуаныш күйзелістерді іштей бірге тартып тұратындығын группадағылар бәріміз де байқайтынбыз) міне енді не жүрек жылуын, не бір жылы сөзінді естімей қалып барамын-деді. Ә,солай ма деп абдырап қалған Еренш, сендер қалыңдар, мен жүре берейін деп кетіп бара жатқан мені қуып жетті. - Ой,сен қалайсың,саған ғашық екенін айтып тұр ,тым болмаса құшып-сүйіп уатып, көңілін тыныштандырмайсың ба десем, алмайтын болған соң жүрегіне жара салып қайтем деп қарап тұр. Еренштей жаны, ары таза адамдар сирек кездеседі. Міне, сол қыздардың біріне көз салмай, ортасын ойып тұрып ғашық болып алған жары СПИ-ді бітірген, мұғалім Түгелжан Өзімжанқызы. Ізденудің арқасында ұлы жазушылардың шығармаларынан көркемдік сахналық көріністер жазып шығарып, оқиғаның өмірдегі жағымды-жағымсыз жақтарын, идеялық мазмұнын оқушыларға терең түсіндіре білді. Көрнекті ақын-жазушылар мен оқушылардың кездесуін өткізіп, Ұлы жазушы Шыңғыс Айтматов, көрнекті ақын Мұхтар Шахановтармен хат алмасып,бірнеше шығармашылық конференциялар өткізді. Соның бәрінің қызығын өз жанынан шығарып, атаулы күндерге арнап үлкендермен балалардың диспуттары мен көңілді кештерін үзбей өткізіп келді.

50 жыл табан аудармай Архатта ұстаздық еткен Түгелжан ұлағатты ұстаз ғана емес, ауылдың мәдени, рухани дамуына зор үлес қосқан есімі облыс, республикаға танымал тұлғалардың бірі. Бірнеше мақтау, марапаттаулардың иегері. Зейнеткерлікке шыққан соң да, қарап жатпай, қазіргі заман талабына сай игілікті істің жаршысы болып, ауыл тұрғындарының түрлі шараларын өткізетін «Баян» мәдени клубын ашып, ауылдастарының алғысына бөленіп отыр.1998 жылдан бері ешқандай ақы алмай өз еркімен 15 жыл бойы «Баян» клубында кештер, кездесулер, кітап оқушылар конференцияларын жоспарлы түрде өткізді.

Бүгінгі күнде Түгелжан құрған «Баян» клубы мемлекеттік мекемеге айналды. Ұстаз Ыбырай Алтынсарин медальінің иегері болды. Өткен жылы желтоқсан айында Абай ауданы маслихатының шешімімен «Абай ауданының құрметті азаматы» атағының иегері болды. Бұл адал еңбектің, төккен тердің өтеуі еді. Ұстаз – өмір бойы ұстаз болу керек деген осы шығар.

Сонымен ,бір жанұядан екі Абай елінің «Құрметті азаматы» шығуы, достар біздер үшін де зор мақтаныш.

Түгелжан ардақты ана, тау қозғаласа қозғалмайтын, ештеңеге қызығып мойын бұрмайтын, табиғатына біткен адамгершілік қасиеттерінен ауытқымайтын, Еренштей тұғыры биік тұлғалы азаматтың асыл жары, отбасының берекесі.

Балалары ер жетіп, жоғары дәрежелі білім алып,халқына адал қызмет жасап жүрген өз алдына бір отбасы иегері, олардан немерелері өсіп келеді. Ұлы – Еркін Курчатов қаласының полиция майоры, келіні Анар- дәрігер болып қызмет атқарады. Бұлардан көрген немерелері: Алуа, Диана-Шәкәрім университетінің студенттері, Бек-Шоқан Уәлиханов атындағы Жасұлан лицейінде оқиды. Кішкентай Сая балалар бақшасында.

Қызы Айнаштың жолдасы Совет №37 мектеп-гимназиясында білікті ұстаз. Жиеңдері: Айжан Назарбаев зияткерлік мектебінде ұстаз, ұлы Арман Семей Медициналық университетінің 3 курс студенті.

Кенже қызы Жаннаның жолдасы Дәурен МАИ қызметкері. Жиеңдері: Рахат, Айша,Заңғар ата-апаларының көз қуаныштары.

Сөз соңында Еренш пен Түгелжанға тілейтінім: туған күндерің құтты болсын, ұрпақтарыңның қызық-қуанышына кенеліп, еліңнің ардақтылары болып қол ұстасып жасай беріңдер!

**Манатай БАЛТАҚАЙҰЛЫ,
Облыстық дәрежедегі
дербес зейнеткер,
Абай ауданының
«Құрметті азаматы»**

Әкеге сағыныш

АСҚАР ТАУ АЛЫСТАҒАН САЙЫН БИІКТЕЙ БЕРЕДІ...

Әкем Какибаев Балқаш жүрек ауруынан өмірден өткен кезде жұбатып, ақырғы сапарына шығарып салуға туған-туысы, дос-жараны, ауылдастары жиналды. Адамның қадыр-қасиеті осындайда білінеді екен. Келген көпшіліктің арасынан Бәкең қай жерде туған, Абай еліне қалай келген екен деген сөздер де ақырын естіліп жатты....

Әкемнен айрылғаннан кейін бұл ойлар мені де мазалап, көп сұрақтар туғызды. Көзі тірісінде күнделікті күйбең тіршілікпен өмір тарихына үніле бермеппіз. Мәңгі қасиетіміз болатындай алаңсыз сезінгеннен болар. Осыдан біраз жыл бұрын туыстарымен бірге анасының жатқан жерін анықтап, басын қоршап, қатым түсіріп қайтқан болатын.

Ел аяғы басылған соң балалары анамызды ортамызға алып отырып Әкемнің қорапқа жинақтап салып қойған қағаздарын алдық. Өте ұқыпты, жинақы адам еді. Немерелерінің фотосуреттері, кейбіреулерін ата-аналары біз де көрмегенбіз, Құран кітабі, нақыл сөздер жинақталған кітапша, шақыру билеттері, өзінің оқу орындарын бітіргендігі жөніндегі құжаттары, коммунистік партия билеті-барлық ең жанына жақын дүниелерінің ортасынан өз қолымен жазылған өмірбаянын көріп, бір сөзін өзгертпей жариялауды жөн санадым...

«Какибаев Балғанбек Сарқытұлы 1942 жылы 4 ақпанда Алматы облысы, Андреевка ауданы Андреевка ауылы /Алмалы ауылы болуы керек/ дүниеге келген. Ата қонысымыз Шыңғыстау. Көрікті жердің бірі- «Томарашы» деген жер. Әкем бес ағайынды-Мейірман, Рымтай, Жолтай, Жұмаш, Сарқыт. Мейірманның ұрпақ болуы керек, хабарымыз жоқ. Рымтайдан ұрпақ бар, араласып тұрамыз. Жолтайдан ұрпақ жоқ. Жұмаш өте шапшаң, алғыр болса керек. Жолдасымен бірер жылдай тұрған, кейіннен хабарсыз кеткен. Ол шешеміз елге қайтып келіп, Нұкы деген адаммен отасып, қартайып дүниеден қайтты.

Сарқыт менің әкем. Аумалы-төкпелі заман шешемді үлкендері бір бай адамға тоқалдыққа береміз деп келіскен, бірақ өз әке-шешесі «Ақ жар» деген жерде сыртқы есіктен/қора жақ болуы керек/ бір пұт жүз қалың алып, әкеме шығарып берген. /Нағашы шешемнің айтуы бойынша/. Нағашы шешем Дәуренбекқызы Жәнікүл деген адам еді.

Аласапыран өтпелі заманда Совет өкіметін құлатамыз деп жер-жерде көтеріліс болған. Соның бірі Абай ауданында да болды. Алдарында айдаған малы жоқ ағайынды бесеуі қоса кеткен. Кейіннен тергеуде босатылған. Хат танымайды, елде ашаршылық. Сонымен Аяқоз, Үржар соңы Андреевкаға тұрақтаған. Балқаш көлі маңайында мал баққан болуы керек, жанама ат Балқаш содан қалған. Елден /Шыңғыстаудан/ көшті Жұмаш ағамыз бастаған. Аш арық адамдар. Бір үйдің ерке қызы болған Дәмегөй шешеміз де сол шұбырған елмен бірге кеткен. Айтуы бойынша, күндіз дем алып, түн қараңғысын жүреді. Топтан бөлінсең басқа аштар сойып жеп қояды дейді. Ақшатаудың түсінен бір семіз жылқы кезігіпті, несібе ме, алланың бұйыртқаны ма семіз

жылқы. Сайдың аузын қаумалап тұрдық. Жұмаш ағам қонышынан жіпке байланған кездігін лақтырып, бір лақтырғанда күре тамырын қыйып бауыздап еді дейді. Соны түтін шығармай пысырып, ас-су еткеміз, ағаларың пысық еді. Андреевкаға қоныстандырып, содан хабарсыз кетті. Неменең ұрынғанын білмейміз дейтін. Әкемнің бір ағасы Рымтай марқұм Абайдан Семейге кіре тартқан. Қыс айы болуы керек, «постоял» Жоламанда екі кісі ұйықтап жатқанда мұржаны жауып, иіс тигізген, куә болады деп өлтіріп кеткен. Нағашым Сәлімбайдың Мақажаны туыс болып келетін молла Ахметбекке айтып, Жоламан зиратына жерлепті.

көшесіндегі біздің үйге тіреді. Сонда Тілеке атам мен Боқай марқұмдар «бізден екі тұяқ қалған екен, соларды көрейік деп ат басын тіредік» деп еді. Содан сол аталар арқылы өз аталарымды таныдым. Тілеке ата Алжан ұрпағысындар деп тамсана айтушы еді. Алжан Қоржынбай бір туған. Қоржынбайдан Боқай, Байболдың Қабышы тарайды.

Нағашымның қолында 1959 жылы 10 сынып бітіріп, мясоконсервный комбинатқа оқушы-электрик болып жұмысқа орналастым. Жұмыс ауыр болды. 1959 жылы август айында Семей ауыл және орман шаруашылығын механизациялау электрлендіру техникумының механикалық факультетіне түстім.

көмектесеміз деді, қарсы уәж айтуға шама жоқ. 22 жасымда 150 шофер, тракторист, комбайнер бар совхоздың бас маманы болып тағайындалдым. Совхоз директоры Түзелбаев Қайраштың көп әкелік қамқорлығы болды. Гл.ветврач Әбеуов Омарбек, гл.зоотехник Жакин Тельман, управляющий ферма Аубакиров Құрмет, механизатор, шоферлардың көп ағалық ақылдары болды.

1964 жылы 1 қыркүйекте жанұя құрдым. 1965 жылы кішкентайлы болдық. Нағашы әкем мен шешем үйленгенімнен кейін Жаңа Семейдегі үйлеріне қайтты. Сырттай қамқорлық жасады.

Одан әскер қатарында Түркменияның Қызыл Арват қаласында 3 жыл әскери борышымды өтедім. Летний войскада 92 солдатқа старшина роты болдым. Әскери міндет біткен соң, елге

келіп «ММС» қа бас инженер болып тағайындалдым. Ол кезде ауыл шаруашылығы управлениесінің дәуірі жүріп тұр. Макашев Шаймағамбет деген азамат бастығы болатын. Ол мекеме Аяқоз қаласына ауысты. «Баска елде сұлтан болғанша, өз елінде ұлтан бол» деген ұлы сөзбен мен аудандық қазсельхозтехникаға жаңа техниканы пайдалану және жұмыста қолдану жөнінен инженер болдым, сонынан бес жыл бас экономист қызметін атқардым.

1985 жылы Абай ауданында құрылған Автобазаға директор болып тағайындалдым. Нарыққа ілініп 1998 жылы мекемені таратып, еңбек демалысына шықтым. Қазір үш қыз, бір ұлым бар. Ұл 17 ден 18 ге кетті. Сегіз жиен бар, солардың күлкісімен қуанып, жолдасым Нұрғалиқызы Тлеуғайша екеуіміз тұрып, ғұмыр кешіп жатырмыз.

Сарқытұлы Балғанбек Ахметжантегі.

2 июнь 2007 жыл»
Әкемнің жазған өмірбаянын еш өзгеріссіз жариялай отырып, әкемізді білетін, танитын, сыйлас адамдардың көкейлерінде жүрген сұрақтарына жауап бердік пе дейміз.

Қайран Әкешім! Өз өміріне есеп беріп, артыңа үңіліп қарап, жүрген жолдарыңды ұрпағыңа таныстыра кетуді де ұмытпапсыз. Кім үшін, не үшін, әлде бір баспаға жариялауды мақсат еттіңіз бе екен?! Осы өмірбаянын жазғаннан бері де 8 жыл уақыт өтіпті. Осы аралықта тағы да екі жиені дүниеге келіп, олардың да күлкісіне бөленді. Ұлы үйленіп, немере сүйді, тегі Балғанбек Бағлан болсын деп қуанышпен өзі жариялады. Осы дүниедегі бар байлығым балаларым деп өткен әкем мен ес білгелі бері маңайына туысты да, досты да жинай білді, барлығының құрметіне бөленді. Балаларына жоғары білім әперді, алдымыз 2-3 дипломнан алдық, қызметке тұрып, мамандығымызға сай еңбек етіп жатырмыз. Балаларын болып, енді немерелерін өзі жетектеп жүріп, бастарынан құс ұшырмай жоғары оқу орындарында оқытып, әрқайсысының ең сүйікті атасы бола білді. Жаналыққа жаны құмар әкем қазақтың да, орыстың да ақындарының өлеңдерін жатқа оқитын аса мәдениетті, сөзге шешен, орнымен тауып сөйлейтін, елді аузына қарата білетін адам еді... Өткен шақта айту, еске алу, көзі тірісінде бағалай алдым ба деген өкініш өзегімді өртейді...

Жан әке! «Балқаштың қызымын» деп мақтана айтушы едім. Сіз барда төрт құбылам тең, барлық дүнием түгел тұрғандай сезінуші едім! Амал не?! Артыңдағы ұрпағыңыз, немере жиендеріңіз Сіздің салып кеткен өнегелі жолыңызды жалғастырып, Сіз көрсеткен жолмен жүре береміз! Әкешім! Сіз біз үшін асқар тау-сыз!

Асқар тау алыстаған сайын биіктей береді...

Айман Балғанбекқызы
Әкеміз Какибаев Балғанбектің /Балқаш/ 40 күндік асы 11 сәуір күні ерлерге сағат 11.00-де, әйелдерге 14.00-де Атамекен тойхана-сында беріледі.

Соғыс кезі әкем Сарқыт трудоармияға кетіп, қара қағаз келді. Шешем ауыртпашылықты көтере алмай соғыс аяқталмай Андреевқада қайтыс болды. Бір қыс орыс әжейдің қолында ағайынды екі бала тұрыппыз. Әскер семьясы деп колхоз сүт, ірімшік көмек берген. Қазақша тіл білмейміз. Соғыс бітісімен бір жамағайын туыс пайда болды, Байболдың Қабышы деген, сол кісі үй-мүлік және екеуімізге ие бола қалды.

Нағашыларымды бай-қулақ деп Алейск деген жерге жер аударған. Соғыс бітіп, елдеріне оралып, Жаңа Семейге орнала-сады. Мақажан, Әзімбай ақылдаса келіп, менің шешем Сақышты елден Әләка деген марқұммен бірге іздеп, 1946 жылы Андреевқадан табады. Әләка қызын ба, қарын-дасын ба іздеген екен.

Нағашым келген күні мені детдомға оформит етіп, ертең апарамыз деп отырған. Ол кезде ағам жеті жаста, үй шаруасына жарайды, ал мен арам тамақ болған болуым керек. Меншігімізде екі сиыр болған, соларды сатып, нағашым екеуімізді алып, Жаңа Семейге келген.

Марқұмдардың арқасында туыстар ортасына, ата-баба табаны тиген жерге, су ішкен жерлерін көріп, суын іштік, тарихын білдім. Марқұм шешем дүниеден қайтарында Шыңғыстаудан атаң келеді, содан қалма дейтін. Елге жетсе деген арманы орындалды ғой деп ойлаймын. Туыстарымды көп білмеймін. Шежіре арқылы танып жатырмыз. Нағашы жұртымды танимын. Өйткені өсірді, жеткізді, оқытты, үйлендірді. Шыңғыстау деген жер барын, Тобықты деген ел барын, Ұлылар мекені екенін ұқтым. Ол кісілер болмаса детдом өтіп, орыс болып кетуім ықтимал еді.

М.Әуезов данамыз Қасқабұлаққа, туған жеріне келгенде бәйге ат сыйға тартылыпты. Сол атты Орынбайдың Тілекесіне беріпті, өйткені құрдас екен. Абай романының кейіпкерлерінің қой тұстары сол Тілеке атаның айтуымен толықтырылған. Сол ат 1956 ма, 1957 жылы ма екен Семейге бәйгеге әкелінді. Тілеке атам, Боқай марқұмдар жанында кісілері бар ат басын Жаңа Семейдегі Горная 43

тетіне түстім. Ол кезде диплом қорғау алдында жұмыс болатын. 1963 жылы толықтай М.Әуезов колхозы совхозға ауысып жатты. Сол совхозға келіп, еңбекке араластым. Еңбекті есепші-учетчик, қой қырку агрегатының агрегатчигі, участкелік механик, шөп бригадасының бригадир, сонында жаңа техника мен жаңа өндіріс технологиясын енгізу жөніндегі инженер болып істедім. Декабрь айының 31 күні босап, диплом қорғауға техникумға келдім. Бір ай бойы дайындалып, қаңтар айының 31 күні диплом қорғадым. Техникум бітіруіме көп көмек жасаған класс жетекшім, партия ұйымының секретары, математика пәнінің мұғалімі Сидорова Полина Владимировна, оқу орны директоры Рожков Василий Яковлевич көп көмек жасады. Диплом алысымен, Семейде Алматыдан келген ауыл шаруашылық институтына сыртқы бөлімге оқушылар қабылдап жүр екен. Соның механикалық бөліміне ақпанның төрт күні емтихан тапсырдым. Жақсы деген бағамен қабылдандым. Жоғарғы оқу орнының студенті болып шыға келдім. Жолдамамен Абай ауданына келдім. Ауыл шаруашылық басқармасы М.Әуезов совхозына шеберхана меңгерушісі етіп жібереміз деді. Басқарма орынбасары Нұрбек Айтуғанов деген азамат командировкада болатын.

Ешқайда жібермеңдер, мені тос-сын-депті. Ол кісі келген соң қабылдауында болдым. М.Әуезов совхозына бас инженер болып барасың,

Үлкен папа! Біз сізді сағынамыз....

Өмір сағым, адасқанбыз өзіміз Жақындардан

алыстайды жөніміз Жоқтың орны өшпейді

екен бәрібір, Оған тағы жетіп

отыр көзіміз.

Әр немерең көріп әр түн түсінде,

Жарқырайсыз аппақ арай ішінде

Оянып ап оралады көзге жас,

Қайран көңіл көңдігеді күтуге.

Ішкі сыр да сағынғанда асқынар,

Көз алдыма асыл жүзің кеп тұрар.

Сізді ойлап ақтарылған көз жасы

Ақ жауынның тамшысынан көп шығар

Ұрпақтарың жалғар мәңгі жолыңды

Әркез мақтан көреміз біз өзіңді

Өнеге етіп жүретұғын біз бармыз

Бізге айтқан ақыл-тілек сөзіңді

Өмір солай сабырға тек көндігіп,

Күтіп жүрміз келмейсіз ғой, солды үміт

Сізді ұмытпай алғы күнге аттаймыз

Таңмен атқан армандарды сөздырып...

Немере-жиендердің атынан:

Жаннұр Маденова

«Жоқ» дегенге сізді қалай сенемін

Үйге қарай алып-ұшып келемін Күнделікті отыратын

орныңнан Көргім келіп жалтақтай

да беремін

Асқар тау да, үлкен папа, сен едің

Мөлдір суга, таза ауаға теңедім

Ауруыңа шипа таба алмадық Қолдан келмей, жоқ-ау

болды берерім

Жүрегің кең, дархан дала сен едің

Ол далада ойнақтайтын немерең

Тәрбиенің бар бастауын өзің-ақ

Әкемізсіз, шешемізсіз берер ең.

Үлкен үйді толтыратын бір өзің

Күлкі, шаттық қуанышқа бөлер ең.

Әттең өмір берем десе бір Алла

Барымды да, жанымды да берер ем.

Бізбен бірге жүр деп сізді сенейік

Үйіңізге қуанышпен енейік Тым болмаса түсімізге жиі ен

Күлімдеген көзіңізді көрейік. Немереңіз Айым Тоқтарова

Шыңғыстау сілеміндей қаусырмалы,

Жан әке, жан едіңіз тау тұлғалы

Аяусыз ажал алып қас-қағымда,

Аңырап қалды ұрпағың артыңдағы.

«Елім» деп егілетін жүрек қана,

Ерге де өлім барын растады. Жан әке, сіз тірісіз мәңгі бізге,

Жаныңыз жарық болсын жұмақтағы...
Балалары

ГЕНДЕРЛІК САЯСАТ ЖӘНЕ ГЕНДЕРЛІК ТӘРБИЕНІҢ МАЗМҰНЫ МЕН МӘНІ

Біздің халқымыз ер-азаматты шаңырақ иесі десе, әйел-ананы отбасының алтын қазығы деп бағалаған. «Халық айтса қалт айтпайды» дегендей, ерлі-зайыпты адамдарға арнап айтылған осы бір тамаша теңеу ғасырдың тереңінен толғанып, өмірдің бай тәжірибесінен шыққан болса керек. Бұрын «әйел теңдігі» ұғымы-мәселе болса, бүгінгі күні ол «гендерлік теңдік» деген үлкен саясатқа ұласып, мемлекет басшысының қолдауымен осы гендерлік теңдік аясында «Тұрмыстық зорлық-зомбылықтың профилактикасы туралы» Заң қабылданды. Бұған қоса Қазақстан Республикасы Президенті жанындағы Отбасы істері және демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссия жұмыс істейді. Жоғарыда айтылғандай, біздің елімізде әйелдер теңдігін қамтамасыз етуге ықпал ететін 2009 жылы екі заң қабылданды. Оның бірі - «Ерлер мен әйелдердің тең құқықтарының және тең мүмкіндіктерінің мемлекеттік кепілдіктері туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 8 желтоқсанындағы №223-ІҮ Заңы болса, екіншісі - «Тұрмыстық зорлық-зомбылық профилактикасы туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 4 желтоқсанындағы №214-ІҮ Заңы. Жалпы, гендер-ерлер мен әйелдер арасындағы қатынастардың өмірдің барлық салаларында көрініс табатын әлеуметтік қыры деген ұғымды білдіреді. Мемлекет басшысы бекіткен гендерлік теңдік стратегиясы негізінен ерлер мен әйелдердің теңдігіне қол жеткізу мақсатындағы билік пен қоғам-

ның өзара тиімді әрекет етуіне бағытталып шығарылған заң. Қазіргі кезеңде азаматтық қоғам ұлттық гендерлік саясатты жүзеге асыруға және өмірдің барлық саласында гендерлік теңдікке қол жеткізу тетігін жаңа деңгейге көтерудің маңызы зор. Біздің елімізде бұл мақсаттағы жұмыс көңілге қуаныш ұялатады. Бұл саясатқа Елбасының өзі тереңірек мән беруде. «Отбасы-тұрмыстық зорлық-зомбылықтың профилактикасы туралы» Заң тек әйелдерге ғана емес, отбасының басқа да мүшелерінің тең құқықтарын сақтап, тұрмыстағы, қысымды болдырмауға ықпал етеді. Айта кету керек, әйелдер қай салада қызмет етпесін, өз беделдерімен қатар, сол сала жауапкершілігін де арттырып, жұртшылық құрметіне бөленуде. Әрбір жұмыстың қиыншылығы мен қызықшылығы, жетістігі мен жемісі болады. Жақсы іс еріден бастау алады. Атап айтқанда, тұңғыш рет Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә.Назарбаевтың 1998 жылғы қараша айындағы Жарлығымен осы отбасы және әйелдер істері жөніндегі Ұлттық комиссия дүниеге келді. Әйелдерді саясатқа, үкіметтік билік органдарына, экономикаға, бизнеске қатыстыру, ана мен бала денсаулығын қорғау, сонымен қатар отбасындағы зорлық-зомбылыққа қарсы тұру. Әйелдер қолы тимеген сала жоқ десек артық айтқандық емес. Мемлекет қайраткері, батыр, ел басқарушысы болған көрнекті әйел тұлғалардың есімдері белгілі. Қазір қоғам болып ұстаз қауымының мәрте-

бесін көтеруге күш салуда. Білім заңына да «ұстаз мәртебесі» деген арнайы бап енгізілді. Ұстаз адамның адам болып қалыптасуына ықпал жасайтын бірден бір маман. Осы орайда ұстаз еңбегінің бағалануы өте дұрыс. Қазір көп ата-ана «баланы киіндіріп, ішіндіріп, ата-аналық міндетімді орындадым» деп ойлайды. Ал өсіп келе жатқан өскелең ұрпақ үшін ең басты, керек нәрсе ата-аналық жылылық екенін түсінбейді. Ата-ананың бала алдындағы басты парызы, киіндіріп, ішіндіруден де бұрын-дұрыс тәрбие беруі. Ұрпақ тәрбиесінің жақсы болуы-елдің жарқын болашағының кепілі. Егер отбасында бәрі жетіп тұрса әйел адам сырттан гөрі үйдің ішінің сәнін кіргізгені дұрыс қой. Әйел адам өмірге сәби әкеліп, соны жақсылап тәрбиелесе басты міндетін орындағаны дер едім. Рас Іскерлік, ақылдылық, білімділік жағынан алда тұрған әйелдеріміз баршылық. Сондықтан ер адамдардың окбойы озып тұрғаны жарасымды да. Барша жұртшылық болып гендерлік саясатты қолдайық. «Әйел бір қолымен бесікті тербетсе, екінші қолымен әлемді тербетеді» демей ме? Бүгінгі күні әйелдер қоғамымыздың барлық салаларында да, белсенділік танытуда. Олар қандай қызмет атқарса да, аналық құқығын гүлдендіре отырып, үлкен жауапкершілік пен сенімділіктің, жоғарғы кәсібиліктің үлгісін көрсетіп, уақыт көшінен қалмай, болашаққа деген сенімнің зор ұйытқысы болуда.

Абай ауданының әділет басқармасы

Қызмет көрсетеді

«Шығыс Қазақстан облысы, Абай ауданы, Көкбай ауылдық округі әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 31-желтоқсандағы №1542 қаулысымен бекітілген «Жеке қосалқы шаруашылықтың болуы туралы анықтама беру» мемлекеттік көрсетілетін қызмет стандарты бойынша мемлекеттік қызмет көрсетеді. Мекен-жайы: Шығыс Қазақстан облысы, Абай ауданы, Көкбай ауылдық округі Шәкәрім көшесі 1

Мемлекеттік қызмет көрсететін маман: Көкбай ауылдық округі әкімі аппаратының бас маманы Ақшоләк Гүлғайша Алмастыратын маман- бас маман Шыңғысбаев Нұртас Дәулетбекұлы.

Телефон : 94-1-37

Мемлекеттік қызмет көрсету нысаны: қағаз түрінде.

Мемлекеттік қызмет көрсету: тегін.

Жұмыс кестесі:

Мемлекеттік қызмет Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес, демалыс және мереке күндерінен басқа, дүйсенбіден жұма күндері сағат 9-00 ден 18.30 –ға дейін, түскі үзіліс 13-00ден 14.30 –ға дейін алдын-ала жазылусыз, жедел қызмет көрсетусіз, кезек тәртібімен көрсетіледі.

«Көкбай ауылдық округі әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі

«Шығыс Қазақстан облысы Абай ауданы Архат ауылдық округі әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесі Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 31 желтоқсандағы №1542 қаулысымен бекітілген «Жеке қосалқы шаруашылықтың болуы туралы анықтама беру» мемлекеттік көрсетілетін қызмет стандарты бойынша қызмет көрсетеді.

Мекен – жайы: Шығыс Қазақстан облысы Абай ауданы Архат ауылдық округі 3.Белібаев көшесі № 2

Мемлекеттік қызмет көрсететін маман: Архат ауылдық округі әкімі аппаратының бас маманы Тайтөлеу Қасым Кәдірұлы. Алмастыратын маман – бас маман Әділханов Жанат Берікханұлы. Тел: 8(72259) 9-33-87

Мемлекеттік қызметті көрсету нысаны: электрондық (ішінара автоматтандырылған) және (немесе) қағаз түрінде.

Мемлекеттік қызмет көрсету: тегін.

Жұмыс кестесі:

Мемлекеттік қызмет Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес, демалыс және мереке күндерінен басқа, дүйсенбіден жұмаға дейін сағат 13.00 ден – 14.30 -ға дейінгі түскі үзіліспен 9.00 – ден 18.30-ға дейін алдын ала жазылусыз және жедел қызмет көрсетусіз кезек тәртібімен көрсетіледі.

«Архат ауылдық округі әкімі аппараты» ММ

Сақ болайық!

САРЫП ҚАУІПТІ ІНДЕТ

Сарып қандай ауру?

Сарып немесе сал ауруы (бруцеллез) –адамдарға ауру малдан жұғатын,адам денесінің буын, жүйке, жыныс мүшелерінің зақымдануына әкеліп соғатын, аса қауіпті жұқпалы аурулардың бірі.

Ауру қоздырғышы (бруцелла микробы) сыртқы ортаның әсеріне өте шыдамды келеді: сүт өнімдерінде 25 күнге дейін сақталып, мал терісінде 3-4 ай ,суда 5 ай,топырақта 2-3 ай өмір сүрсе, салқын жерде ұзақ сақталады. Ауру малдардың ішіндегі ең қауіптісі ұсақ мал (қой мен ешкі), өткен жылы ауырған адамдардың 66,7% ауруды ұсақ малдарды бағып қағу кезінде жұқтырды. Ауру қоздырғыштары сыртқы ортаға ауырған малдардың тезегі, қиы, зәрі, шуы,тағы басқалар арқылы бөлініп тарайды.

Аурудың негізгі белгілері қандай?

Ауру қоздырғыштары адам денесіне әсіресе мал төлдету, оны бағып –қағу, ауру малды сою, жіліктеу, немесе жүнін қырку кезінде тері арқылы енеді. Ал күнделікті тұрмыста: ауырған малдың қайнатылмаған сүтін ішкенде, сол сүттен дайындалған қаймақ, сарымай, ірімшік, шала пісірілген ет тағамдарын пайдаланғанда жұғады. Сол сияқты, ауылды жерлерде отын ретінде мал тезегін дайындау кезінде жұғуы мүмкін.

Сарып ауруының неізгі белгілері ауру жұқтырғаннан кейін 7-30 күн өткен соң біліне бастайды: адам өзінің тез шаршап, тамаққа зауқы соқпай, басы ауырып, делсал болып бойының ауыр тартқанын сезеді, емделмеген жағдайда ауру күшейіп, науқастың дене қызуы 38-39 граду-ска дейін көтеріліп, қол-аяғы сырқырап, белі ауырып, түнге қарай малшынып терлеп, ұйқысы бұзылып,мойын қолтық асты,шабының бездері ісіп ауырады. Дәрігерлерге көрінбей, өзінше емделген жағдайда ауру созылмалы түрге айналып, науқас адамның белі шойырылып, қол-аяқ буындары ісіп, қозғалтпай ауырып, әрең бүгіледі. Буын-буындарға сары су толып, буындардың қалыпты түрі өзгереді. Ауру 2-3 жылдан көп жылға дейін созылып, кейбіреулер жұмысқа жарамай сал, мүгедек болып қалуы ықтимал.

Сарыптан сақтану жолдары қандай ? Сарыптың тек ауру малдардан немесе мал өнімдерінен жұғатынын ескерсек, бірінші кезекте сақтану шараларын аурудың көзі болып табылатын себептерді жоюдан бастаған жөн. Ол үшін, жекеменшік мал иелері мен шағын шаруашылық басшылары, жергілікті әкімдер мен мал дәрігерлерімен бірлесіп, қожалықтағы немесе жекеменшіктегі барлық мал басын түгелдей есепке алып,уақтысында ауру-сауын тексеріп, сарыпқа және де басқа қауіпті ауруларға қарсы ектіріп отыруы керек. Ауруы анықталған малды мал дәрігерімен ақылдасып көп ұзатпай (бекітілген ереже бойынша 5-күн ішінде) ауру малды сойып, өңдейтін арнайы орындарға тапсыруы керек.

Талғат ЕРДЕНБЕКОВ
ҚР ҰЭМ ТКК Комитетінің
ШҚО ТКК Департаментінің
Абай аудандық
Тұтынушылардың
құқықтарын қорғау
Басқармасының басшысы

• ЕСКЕ АЛУДЫҢ ҚИЫНЫ-АЙ!.. •

Кеңгірбай би ауылының тұрғыны, Абай ауданының «Құрметті азаматы», ардагерлер алқасының төрағасы болған ардақты жар, асыл әке, немерелерінің сүйікті атасы **Санақбек Қасымжанұлының** өмірден өткеніне 7 сәуір күні 5 жылдың жүзі болады.

Өлшеулі ғой,өлшеулі екен замандар, Сол керуенте ілеседі адамдар. Бес жыл болды Сіз өмірден өткелі, Жазу солай болғаннан соң, не амал бар?! Адал жолға жұмсалды еңбек, көп күшін, Ұрпақтарға үлгі болды текті ісің. Халық қалап, ардақтаған азамат, Жүрсін рухың жаннат бағын аралап. Кеше жүрген белесте елестерін, Жылаумен тарқатамыз көңіл шерін. Мәңгі естесің, абзал әке, ардақты, Жайлы да жарық болсын жатқан жерін.

Сағынып еске алушы: жұбайы, балалары, немерелері, шөберелері Санжар, Ямина.

Қарауыл ауылының тұрғыны, ауданның ішкі саясат бөлімінде жемісті еңбек атқарған ел азаматы, ардақты жар, асыл әке, мейірбан аға, **Қасымжанов Мейрамбек Санақбекұлының** өмірден өткеніне 11 сәуір күні 40 күн толады. Жаны жайсаң жарығым, Аңырап қалды қауымым. Фәниден ерте асықтың, Нұрлы да болсын қабірің.

Сыйлы да болдың қауымға, Досқа да, туыс-бауырға. Артында қалған жұртыңның, Қаласың мәңгі жадында...

Сағынып еске алушы: анасы, жұбайы, балалары, туыстары

Қасымжанов Мейрамбек Санақбекұлының рухына бағышталған 40 күндік асы «Еңлік-Кебек» тойхана-сында сәуірдің 11 күні ерлерге 11-00-де, әйелдерге 14-00-де беріледі. Қатымға барлық ағайын-туыс, құда-жекжат, ауылдастарын шақырамыз.

Қарауыл ауылының тұрғыны, ардақты азамат, асыл жар, қамқор әке **Көшкінбаев Елеусіз (Елеукен) Серікбекұлы** өмірден өткеніне 40 күн болады.

Кеттің де қара жерге тұрақтадың, Ағзып сағыныштың бұлақтарын. Жарқылдап арамызда жүруші едің, Қайтейік, бәрімізден жырақтадың.

Қос қызың өзіңді ойлап қамығады, Ел-жұртың еске алады, сағынады. Күндер өтті сене алмай жоктығына, Жан жарың жалғыздықтан жабығады.

Көңіліне еш кірбің сақтамаған, Жан едің адалдықтан аттамаған. Жатқан жерің сәуелі нұрға толып, Жаныңа медет берсін Хақ Тағалам!

Сағынышпен еске алушылар: жұбайы Пәкізат, балалары, немерелері, інілері

Көшкінбаев Елеусіз (Елеукен) Серікбекұлының рухына бағышталған 40 күндік асы сәуір айының 12-сі күні «Еңлік-Кебек» тойханасында сағат 11-00-де ерлерге, 14-00-де әйелдерге беріледі. Қатымға барлық ағайын-туыс, құда-жекжат, ауылдастарын шақырамыз

...деген екен!

АБАЙДЫҢ АҚЫЛ ДАРИЯСЫНАН

Әлі төре Шар өзенін өрлеп келе жатса, алдынан ақын Абай кездесіпті. Абайды алыстан шырамытқан Әлі төре жанындағы Жалтыр ақынға:

-Ал, қамдан, Абай сыншыл адам ғой, сын тақ-кызбай өлеңмен бір атым насыбай сұра,-депті. Айтқанынша болмайды, Абай да жақындап келіп қалады. Сонда Жалтыр ақын:
-Шар суы су құймаса тасымайды, Әркімнің бір жары бар басыбайлы. Көп айдың көрмегелі жүзі болды, Әбеке, алшы бері насыбайды,
-дейді. Сонда Абай:
- Бәрекелді, шіркіннің былшылын!- депті. Осы кезде сөзге Әлі төре араласып:
- Несі былшыл, үйлесіп-ақ жатқан жоқ па?-дейді.

Сол жерде Абай атының тізгінін тартып:
-Оның былшыл болатынын айтайын,-дейді,-Шардың суынан бастап, әркімнің әйелін тілге тиек етіп, онымен қоймай, әркімнің өсіп- өнген әйелін басыбайлы етіп, сондағы сұрағаны бір атым насыбай ма?!

-Олай болса, сіз қалай айтар едіңіз?-дейді Әлі төре.

Сонда Абай іркілместен:
-Қарашасы ханына басыбайлы, Хан қарасса қараша жасымайды. Көп айдың көрмегелі жүзі болды, Әбеке, алшы бері насыбайды дер едім,-деген екен.

Наурыз айының 27-29 күндері «Құндызды құрамасы» жайдарманшылары Семей қаласында өткен «Жайдарман» ойынына қатысып, ауылымыздың намысын тағы бір мәрте көтеріп қайтты. Үш күнге созылған Жайдарман ойынын тамашалаған әзіл сүйер қауымды «Құндызды құрамасы» командасы өз өнерлерімен тәнті етіп, көңілдерінен шыққаны сөзсіз. Жайдарман ойынына қатысқан командалар ішінде үздік ойынымен көзге түсіп, жоғары деңгейде өнер көрсетті. Нәтижесінде «Құндызды құрамасы» командасы **келесі ойынға жолдама алды**. Бұл дегеніміз үлкен абырой, зор жетістік дер едік. Себебі ақындар мен батырлар елі, ұлылар туған ұлы мекеннен қатысқан жалғыз команда сенімнен шыға білді, биіктен көріне білді. Команда ойыншылары Төлєндиев Еркəнат, Есімханов Мағжан, Бекенұлы Ералы, Құмаров Алтынбек, Әсенов Дəрын,Бейсенбаев Жəндос, Жұмаханова Дəия жəне Сайлыбаев Арман осы ойын барысында белсенділік, жігерлілік танытып, от болып лаулап, еліне деген патриоттық сезімдері басым болды.

Бұл команда бұдан бұрын да, ақпан айының 22-сі күні Семей қаласында өткен Маусымашар - 2015 ойынына қатысып, ел абыройын асқақтатып қайтқанды.

Команда құрамында Төлєнди-

ҚҰНДЫЗДЫ ҚҰРАМАСЫ - келесі ойынға жолдама алды

ев Еркəнат, Әсенов Дəрын, Есімханов Мағжан, Бейсенбаев Жəндос, Сайлыбаев Арман, Құмаров Алтынбек ойын көрсетті.

Көптеген командалар бақ сынған «Жасыл Ел» жастар еңбек жасақтарының 10 жылдығына орай Шығыс Қазақстан облысы «Жасыл Ел» штабы мен Семей КВН филиалы бірлесе Жайдарман ойындарынан ұйымдастырылған «Тарих маусымы - 2015» атты фестивалінде үздік ойын өрнегін көрсетіп, біздің жайдарманшыларымыз «Көрермендер көзайымы» номинациясы бойынша дипломмен марапатталған болатын. Бұл маусымашарда «Құндызды

рапатталды және команданың атынан да үлкен алғыс айтамын.

Арнайы ауылдастарын қолдауға келіп, көрермен болған Құндызды ауылдық округінің әкімі Тілек Үркімбаевқа да команда мүшелерінің алғысы зор.

Бүгінгі күні «Жайдарман» ойыны өте танымал, беделі үлкен, рейтингісі жоғары ұйым. Жастар арасында қазақ тілімізді, ұлттық дәстүрімізді, жаңа интеллектуалдық деңгейлерін көтеруде үлесі зор. Өкініштісі, ауылдық жерлерде «күлкі, мазак» ретінде ұғынып, жастардың бұл ісін құптамайтындар да бар. Бірақ, бүгінгі дарынды, белсенді жастар - ел келешегінің кепілі болмақ. Құндызды командасына алдағы ойындарда сәттілік тілейміз.

Болашақта ауыл азаматтары демеушілік танытып, қолдау көрсетіп жатса біздің жастарымыз әлі де биіктерден көрінеді деген сенімдеміз.

Мағжан ЕСІМХАНОВ,
Құндызды ауылдық округі.

құрамасы» командасына өз демеушілігін көрсеткені үшін, Құндызды ауылдық Клуб үйінің меңгерушісі Төлєндиев Еркəнат «Қазақстан КВН Одағы» Семей КВН филиалының директоры Е. Енкебаевтың алғыс хатымен ма-

Ізгі лебізге толы ақ тілек!

Дүйсекеұлы Төлеуғали әулетінің осыдан біраз күн бұрын ақ тілек тілеп, ақ жол айтып шығарып салған Дианадай дарынды қызы үлкен сенім артқан осынау әулетін бүгін ерекше қуанышқа бөлеп отыр. Дианамыздың қуанышын басқа ұрпақтарыма да дарыта берсін деген аталық тілегімді білдіргім келеді.

Ғабиден мен Ләззаттың сүйікті де сүйкімді қызы Дианамыз наурыз айының 27 күні Түркістанға барып «Бас Жүлдемен» қатар «І орынды» қанжығасына байлап қайтқан еді.

Бас жүлдені жеңіп қайтты Түркістаннан немерем, Қуанышына ұрпақтардың кенелем. Өркен жайып, өскен гүлім осылар, Сондықтанда ұрпағыма кілем жауып, ат берем. Пірадар Дүйсекеңнің әулетінде осындай қуаныштар бола берсін
Бабалар аруағы жанашыр, қамқор болып
Жаратушы Аллам жар болып құдайым бере берсін
Аумин!
Атан: Дүйсекеұлы Төлеуғали

Спорт сенің серігің

ОБЛЫСТЫҚ ТУРНИРДЕ ТОП ЖАРДЫ

2015жылдың 24 – 25 наурыз күндері Зайсан қаласында Қазақ күресінен «Ауған соғысы ардагерлері құрметіне» арналған ересек жасөспірімдер, жасөспірімдер арасындағы облыстық турнирге ауданымыздан палуандарымыз барып, қарсыластарын шаң қаптырып, өз бақтарын сынап, жеңістің төрінен көрініп келді.

Жарысқа облыстың түкпір – түкпірінен 250 спортшықатысты. Палуандарымыз төл күресіміздің қас шебері екенін дәлелдеді. Ұлттық күресіміздің өсуі, өркендеуі осындай палуандарымыздың қолында. Олар осындай көрсеткішпен төл күресіміздің деңгейінің жоғары екенін тағы бір мәрте дәлелдеді десек те болады.

Облыстық турнирдің жеңімпаздары мен жүлдегерлері: 32 кг салмақ дәрежесі бойынша Мәденов Бекжан 2 орынды иеленді, Абай – мектеп лицейі. 46 кг салмақта Кеңесбеков Данияр 1 орын, Абай - мектеп лицейі. 55 кг салмақта Төребаев Амангелді Айсұлтан, Медеу орта мектебі. 32 кг салмақта Қайырбеков Мейірбек 1 орын, Токжігітов орта мектебі. 50 кг салмақта Рахымбаев Назар 1 орын, Токжігітов орта мектебі. 35 кг салмақта 1 орын Асыланұлы Ислам, Токжігітов орта мектебі. 29кг салмақта III орын Тілеуғазин Қуаныш, Токжігітов орта мектебі. 46кг салмақта III орын Төлеуғаев Нұрлан, Токжігітов орта мектебі.

Бұл жас спортшыларымыз бір ғана бұл жеңіс емес, бұл дейін де талай додаларда көрермен жұртты таң қалдырып үлгерген жас балуандар. Сондықтан спортшыларымыздың алар асулары мен бағындырар белестері әлі алда! Тек талмай – жалықпай еңбек ете беріңдер демекпіз!

ШҚО денешынықтыру және спорт басқармасының «Абай ауданы бойынша ШҚО МБЖОРМ» КММ

ҚҰРМЕТТІ АБАЙЛЫҚТАР ЖӘНЕ АУДАН ҚОНАҚТАРЫ!

2015 жылдың 3-12 сәуірі аралығында MAREX дүкені жәрмеңке өткізетінін хабарлайды.

Баршаларыңызды тұрмыстық және компьютерлік техникалар сатылымына шақырамыз.

MAREX
компьютеры & бытовая техника

Сатылымда:
теледидарлар,
тоңазытқыштар,
мұздатқыштар, электрлік және түрлендірілген плиталар,мультипысыру, еттартқыштар, қысқа толқынды жаңа пештер, кір жуғыш машиналар, шаңсорғыш, ноутбуктер, планшеттер, сандық фотоаппараттар, ұялы телефондар және тағы басқа тауарлар

Ең төмен бағалар!

АЛДЫН АЛА ТӨЛЕМСІЗ, АРТЫҚ ТӨЛЕМСІЗ!

0%-бен 24 айға дейін БӨЛІП ТӨЛЕУГЕ болады

(Kaspi Bank арқылы, жеке куәлігіңізді ғана алсаңыз болады)

СІЗДЕРДІ КӨПТЕГЕН СҢЙЛЫҚТАР МЕН СҢЙСІНТЕРЛІК ТОСЫНСҢЙЛАР КҰТЕТІНІН АЙТА КЕТЕМІЗ!!!

Баршаларыңызды аудан орталығында күтеміз!

8-702-641-61-61

Абай елі
“Абай елі”
Жауапкершілігі шектеулі серіктестігі
Абай аудандық
қоғамдық-саяси апталық газет

Құрылтайшысы:
Абай ауданы әкімдігі
“Абай елі” ЖШС Бас редактордың міндетін атқарушы Нұржан БАЙТУСОВ,
Жауапты хатшы Анар СӨРСЕНБІНА

Редакцияның мекен-жайы:
070100 Қарауыл ауылы,
Құнанбай көшесі, 12-үй.Тел/факс: 9-23-43
e-mail: abay_eli_1@mail.ru

Газет айына төрт рет шығады. Редакция оқырман хаттарын қайтармайды. Автордың мақалалары редакцияның көзқарасын білдірмейді. Жарнама мен хабарландырудың мазмұны мен мәтініне жарнама беруші жауапты.

Газет Қазақстан Республикасы Мәдениет, Ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде 01.07.13 жылы тіркеліп, №13720- Г тіркеу куәлігі берілген.

Газет “Спектр” ЖШС баспа орталығында офсеттік тәсілмен басылып шығады. Мекен-жайы: Шугаев к-сі, 30. Таралымы 2200 дана. Тапсырыс № 2 Баспа табак.